

Η Ελληνική Παγκόσμια Μουσική

Ως μουσική ορίζεται η τέχνη που βασίζεται στην οργάνωση ήχων με σκοπό τη σύνθεση, εκτέλεση και ακρόαση/λήψη ενός μουσικού έργου. Με τον όρο εννοείται επίσης και το σύνολο ήχων από το οποίο απαρτίζεται ένα μουσικό κομμάτι. Η μουσική παίρνει το όνομά της από τις εννέα Μούσες της αρχαίας ελληνικής μυθολογίας επίσης η μουσική χρονολογεί και εξελίσσει την ιστορία της ως παράλληλη μ' εκείνη της Γλώσσας, κατ' ουσίαν ως παράλληλη με την ανθρώπινη εξέλιξη. Ωστόσο καθώς η Γλώσσα χρησιμοποιείται στην έκφραση παραστάσεων και εννοιών, στην ονομασία των πραγμάτων, έτσι, και η Μουσική, αποδεικνύεται ως απαραίτητη ανάγκη της ζωής στη διερμηνεία της ανθρώπινης ύπαρξης στο σύνολο των εκφάνσεών της. Τέλος Την μουσική την έχουμε συναντήσει και σε άλλους πολιτισμούς όπως στην Αρχαία Ελλάδα, στον Μεσαίωνα ακόμα και στην Ινδία.

Η μουσική διακρίνεται σε πολλές κατηγορίες όπως κλασική. Με τον όρο κλασική μουσική αναφέρεται ευρύτερα η Δυτικοευρωπαϊκή μουσική παραγωγή που εκτείνεται σε μία αρκετά μεγάλη χρονική περίοδο, περίπου από το έτος 470 μέχρι και την σύγχρονη εποχή. Το επίθετο "κλασικός" προέρχεται από τη λατινική λέξη -classicus, σηματοδοτεί δηλαδή κάτι εξαιρετικό. Η έννοια της κλασικής μουσικής, παρέπεμπε επομένως σε μία "ανώτερη" μορφή μουσικής σύνθεσης, με "σοβαρούς" σκοπούς και πέρα από τον ψυχαγωγικό χαρακτήρα. Άλλο είδος μουσικής είναι η ελληνική παραδοσιακή μουσική ή αλλιώς δημοτική μουσική περιέχει όλα τα τραγούδια, τους σκοπούς και ρυθμούς των περιοχών της Ελλάδας. Τα ελληνικά παραδοσιακά τραγούδια χαρακτηρίζονται από την περιοχή στην οποία παίζονται. Επίσης, ταξινομούνται με βάση το περιεχόμενό τους, την περίπτωση στην οποία παίζονται και το μέτρο τους. Μία κατηγορία τραγουδιών που συμπεριλαμβάνεται στην ελληνική παραδοσια-

κή μουσική είναι τα δημοτικά τραγούδια. Τα δημοτικά τραγούδια παίζονται συνήθως σε γάμους αλλά και σε πανηγύρια. Χωρίζονται στις εξής κατηγορίες: Ακριτικά, Κλέφτικα, Ιστορικά, Παραλογές, Γαμήλια. Ωστόσο, στην παραδοσιακή μουσική ενυπάρχουν και διάφορα όργανα όπως τα αερόφωνα (φλογέρες, γκάιντα, κλαρίνο), τα χορδόφωνα (λύρα, βιολί, λάουτο), τα κρουστά (νταούλια, τουμπερλεκι, ντέφι). Η ρέγκε είναι ακόμα άλλο ένα είδος της μουσικής. Η ρέγκε (reggae) είναι σύγχρονο μουσικό είδος που αναπτύχθηκε με επίκεντρο τη Τζαμάικα στα τέλη της δεκαετίας του 1960. Σε σύντομο χρονικό διάστημα εξελίχθηκε σε κυρίαρχο είδος της τζαμαϊκανής μουσικής σκηνής, ενώ παράλληλα διαδόθηκε διεθνώς με αξιοσημείωτη απήχηση στη Βρετανία, στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής και στην Αφρική. Οι ρίζες της ανιχνεύονται στο παραδοσιακό είδος που ονομάζεται μέντο (mento) και χρονολογείται στα τέλη του 19ου αιώνα, καθώς και στο είδος του σκα (ska). Το μέντο χαρακτηρίζεται ως μία κατά βάση λαϊκή και εορταστική μουσική, συνδεδεμένη με το χορό, που αναπτύχθηκε αρχικά στο περιβάλλον των αγροτικών πληθυσμών της Τζαμάικα. Η μουσική σκα, επίσης ρυθμική και χορευτική, αναπτύχθηκε στα τέλη της δεκαετίας του 1950, με χαρακτηριστικό ρυθμό 4/4, παρόμοιο με εκείνο του κλασικού rhythm and blues. Ο μουσικός όρος ρέγκε και ο χαρακτηριστικός ρυθμός που ταυτίζεται με αυτόν χρονολογούνται από το 1968, έτος κυκλοφορίας του τραγουδιού Do the Reggay του συγκροτήματος Toots & the Maytals. Ως μουσικό είδος εξέφρασε κυρίως τις καταπιεσμένες και οικονομικά υποβαθμισμένες κοινωνικές τάξεις, με συχνές αναφορές στην ανάγκη ισότητας και δικαιοσύνης, όπως αυτές αποτυπώθηκαν στους στίχους των τραγουδιών. Επίσης και η hip hop αναπτύχθηκε σε υποβαθμισμένες περιοχές των ΗΠΑ, όπως το Μπρονξ στη Νέα Υόρκη και σε άλλες μεγάλες πόλεις όπου υπήρχε μεγάλη ανεργία και φτώχεια. Τα 4 στοιχεία δεν αναπτύχθηκαν την ίδια χρονική στιγμή αλλά σε διαφορετικές χρονικές περιόδους.

Οι ρίζες του ανάγονται στην δεκαετία του '70, όταν άρχισαν τα πρώτα δειλά βήματα. Ο όρος Χιπ χοπ χρησιμοποιήθηκε γραπτά ήταν στην εφημερίδα "The Village Voice" από τον Steven Hager. Τέλος ακόμα ένα είδος μουσική είναι και η ροκ μουσική που ο όρος ροκ στη μουσική, χρησιμοποιείται για να περιγράψει τα είδη που προέκυψαν από την εξέλιξη του είδους του rock and roll. Η μουσική ροκ στο σύνολό της, αποτελεί ένα είδος δημοφιλούς μουσικής που χαρακτηρίζεται συνήθως από έντονο ρυθμό και από ευδιάκριτη, χαρακτηριστική μελωδία φωνητικών η οποία συνοδεύεται συνήθως από ηλεκτρικές κιθάρες, ηλεκτρικό μπάσο και ντραμς. Πολλές φορές χρησιμοποιούνται και πληκτροφόρα όργανα, όπως πιάνο ή συνθεσάιζερ. Εμφανίστηκε στις αρχές της δεκαετίας του 1950 στην Αμερική και είχε ως βάση την τεχνοτροπία του Rhythm and Blues και το ρυθμό του rock and roll των αφροαμερικάνικων κοινοτήτων των Ηνωμένων Πολιτειών, καθώς και το rockabilly, που ουσιαστικά ήταν η έκφραση των λευκών μέσω των προαναφερθέντων ειδών αφροαμερικανικής προέλευσης. Συνεισφορά στον ήχο που πρωτοχαρακτηρίστηκε ροκ, θεωρείται ότι είχε και η country μουσική. Αυτή, είχε στοιχεία μπλουζ και βασιζόταν στα παραδοσιακά είδη μουσικής των κατοίκων των ΗΠΑ και ήταν πολύ δημοφιλής, κυρίως μεταξύ των λευκών και στο Νότο. Η μουσική ροκ επηρεάστηκε και επηρεάζεται ακόμη και σήμερα από τα άλλα είδη μουσικής που είναι δημοφιλή ανά περίοδο. Από τα παραπάνω μπορούμε να βγάλουμε συμπέρασμα ότι Η στενή σχέση που είχε και διατηρεί ο άνθρωπος με τη μουσική επιβεβαιώνεται από το πλήθος καταγεγραμμένων ιστορικά συνθέσεων που εκφράζουν την κάθε περίσταση της ζωής: θρησκευτικοί ύμνοι, χοροί, τραγούδια φυσιολατρικού περιεχομένου, μοιρολόγια, νανουρίσματα, εμβατήρια, πολιτικά τραγούδια, τραγούδια της τάβλας, του γλεντιού, αναφερόμενα στις χαρές και στις λύπες από τη γέννηση ως το θάνατο του ανθρώπου, έως μνημειώδη παγκόσμια έργα υψηλής διανοητικής σύλληψης. Την αξία της Μουσι-

κής αντελήφθησαν και εξύμνησαν μεγαλοφυΐες του πνεύματος όπως ο Σωκράτης, ο Πλάτωνας, ο Πυθαγόρας, ο Ρομαίν Ρολάν, ο Καρτέσιος, ο Γκαίτε, ο Μπετόβεν, ο Βάγκνερ, ο Στραβίνσκι κ.α., καθώς φυσικά και οι λαοί μέσω της παραδοσιακής τους τραγουδοποιίας. Ενώ προαπαιτείται η κατάκτηση ειδικών γνώσεων προκειμένου να μελετηθεί, να αναλυθεί και, κατ' επέκταση, να κατανοηθεί ένα μουσικό έργο, εντούτοις, το μόνο που χρειάζεται για την αισθητική απόλαυσή της είναι η διάθεση για ακρόασή του. Η τέρψη αυτή που εξάγει ο ακροατής από το μουσικό έργο εξαρτάται, σε μεγάλο βαθμό, από τον μουσικό και ευρύτερο καλλιτεχνικό πολιτισμό της ιδιαίτερης καταγωγής και διαμονής του καθώς και από τα μουσικά ύφη και είδη με τα οποία είναι προσωπικά εξοικειωμένος. Δύο ακροατές με διαφορετικό μουσικό και πολιτισμικό υπόβαθρο, επί παραδείγματι ένας Γερμανός και ένας Ινδός, θεωρείται δύσκολο να εξάγουν τα ίδια αισθητικά συμπεράσματα ακούγοντας την 9η Συμφωνία του Μπετόβεν ή μια ινδική ράγκα. Ως τέχνη, η μουσική δεν ανήκει πλέον μόνο σε υψηλά κοινωνικά στρώματα. Κάθε άνθρωπος μπορεί και δικαιούται να αναπτύξει το μουσικό του αισθητήριο αρκεί, να στρέψει το ενδιαφέρον του και να αφιερώσει τον απαιτούμενο χρόνο και διάθεση να ακούσει συγκεντρωμένος μια απ' τις σπουδαιότερες κατακτήσεις της ανθρώπινης εξέλιξης, τη Μουσική.

Θέατρο

Το θέατρο είναι ο κλάδος της τέχνης που αναφέρεται στην απόδοση ιστοριών μπροστά σε κοινό, με τη χρήση κυρίως του λόγου, αλλά και της μουσικής και του χορού. Επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό την καθημερινή ζωή των ανθρώπων και τους επηρεάζει σε κοινωνικό πολιτικό και οικονομικό επίπεδο. Το θέατρο δημιουργήθηκε για πρώτη φορά στην Αρχαία Αθήνα, σαν μια εξέλιξη του διθυράμβου. Στο αρχαίο ελληνικό θέατρο πρωταγωνιστούσαν μονάχα άντρες και ακόμη και σε γυναικείους

ρόλους ντύνονταν οι ίδιοι γυναίκες. Το θέατρο στην αρχαιότητα είχε εκπαιδευτικό ρολό και επηρέαζε σε σημαντικό βαθμό τον τρόπο ζωής των ανθρώπων όπως συμβαίνει και στις μέρες μας. Το θέατρο διακρίνεται στις συγκεκριμένες μορφές: • Κωμωδία • Τραγωδία • Δράμα Μέσα από την εργασία μας τα θέματα που θα θίξουμε είναι τα εξής: • Το θέατρο στην αρχαία Ελλάδα • Το θέατρο στην σημερινή εποχή • Κωμωδία • Τραγωδία • Δράμα • Οι σημαντικότερες προσωπικότητες του θεάτρου • Επαγγέλματα σχετικά με το θέατρο

Έτσι λοιπόν μέσα από την εργασία μας επιθυμούμε : • Να πληροφορήσουμε τους συμμαθητές μας σχετικά με το θέατρο • Να προβάλλουμε την σπουδαιότητα του θεάτρου αλλά και την μεγάλη του επιρροή στη ζωή των ανθρώπων • Να διευρύνουμε τις γνώσεις μας σχετικά με το φλέγον θέμα.

Το θέατρο στην αρχαία Ελλάδα

Το αρχαίο ελληνικό θέατρο, αναπτύχθηκε στα τέλη της αρχαϊκής περιόδου και διαμορφώθηκε πλήρως κατά την κλασική περίοδο -κυρίως στην Αθήνα. Φέρει έναν έντονο θρησκευτικό και μυστηριακό χαρακτήρα κατά τη διαδικασία της γέννησής του, αλλά και έναν εξίσου έντονο κοινωνικό και πολιτικό χαρακτήρα κατά την περίοδο της ανάπτυξής του.

Στην [αρχαία Ελλάδα](#) θέατρο ονομάζονταν αρχικά το ακροατήριο και αργότερα η ονομασία επικράτησε για τον τόπο των παραστάσεων με το σύνολο των κτισμάτων του. Ήδη, στα [μινωικά ανάκτορα](#) υπήρχαν ειδικοί χώροι με δύο κλίμακες σε ορθή γωνία που προορίζονταν για θρησκευτικούς χορούς και τις λειτουργίες. Η αρχαιότερη μορφή του ελληνικού κοίλου (6ος αι. π.Χ.), της θέσης δηλαδή των θεατών, ήταν ένα σύνολο ξύλινων εδωλίων που τοποθετούνταν γύρω από ένα επίπεδο κυκλικό χώρο, την ορχήστρα, όπου εκτυλισσόταν το δράμα. Στην μετέπειτα εξέλιξη του θεάτρου, όταν τη δράση ανέλαβαν αποκλειστικά οι

ηθοποιοί, δημιουργήθηκε η υπερυψωμένη πάνω από την ορχήστρα σκηνή και το προσκήνιο.

Τα μέρη του αρχαίου ελληνικού θεάτρου

Τα κύρια μέρη του αρχαίου ελληνικού θεάτρου ήταν η σκηνή, η ορχήστρα και το κοίλον, με τα ακόλουθα επιμέρους μέρη:

Η σκηνή: ορθογώνιο, μακρόστενο κτήριο, που προστέθηκε κατά τον 5ο αι. π.Χ. στην περιφέρεια της ορχήστρας απέναντι από το κοίλον. Στην αρχή ήταν ισόγεια και χρησιμοποιούταν μόνο ως αποδυτήρια, όπως τα σημερινά παρασκήνια. Το προσκήνιο: μια στοά με κίονες μπροστά από τη σκηνή. Ανάμεσα στα διαστήματα των κίωνων βρίσκονταν θυρώματα και ζωγραφικοί πίνακες (τα σκηνικά). Τα θυρώματα του προσκηνίου απέδιδαν τρεις πύλες, από τις οποίες έβγαιναν οι υποκριτές. Το προσκήνιο ήταν αρχικά πτυσσόμενο, πιθανώς ξύλινο. Τα παρασκήνια: τα δύο άκρα της σκηνής που προεξέχουν δίοντάς της σχήμα Π στην κάτοψη.

Οι πάροδοι: οι διάδρομοι δεξιά και αριστερά από τη σκηνή που οδηγούν στην ορχήστρα. Συνήθως σκεπάζονταν με ασίδες.

Η ορχήστρα: Η ημικυκλική (ή κυκλική, π.χ. Επίδαυρος) πλατεία στο κέντρο του θεάτρου. Συνήθως πλακόστρωτη. Εκεί δρούσε ο χορός.

Η θυμέλη: ο βωμός του Διονύσου στο κέντρο της ορχήστρας.

Ο εύριπος: αγωγός απορροής των υδάτων στην περιφέρεια της ορχήστρας από το μέρος του κοίλου.

Το κοίλον: όλος ο αμφιθεατρικός χώρος (με τα εδώλια, τις σκάλες και τα διαζώματα) γύρω από την ορχήστρα όπου κάθονταν οι θεατές.

Οι αναλημματικοί τοίχοι: οι τοίχοι στήριξης του εδάφους τα άκρα του κοίλου.

Οι αντηρίδες: πυργοειδείς τοίχοι κάθετοι προς τους αναλημματικούς που χρησιμεύουν στην καλύτερη στήριξή τους. Τα διαζώματα: οριζόντιοι διάδρομοι που χωρίζουν τις θέσεις των θεατών σε οριζόντιες ζώνες.

Οι σκάλες: κλιμακωτοί εγκάρσιοι διάδρομοι για την πρόσβαση των θεατών στις θέσεις τους.

Οι κερκίδες : ομάδες καθισμάτων σε σφηνοειδή τμήματα που δημιουργούνται από τον χωρισμό των ζωνών με τις σκάλες.

Τα εδώλια: τα καθίσματα, οι θέσεις των θεατών.

Η προεδρία : η πρώτη σειρά των καθισμάτων όπου κάθονταν οι επίσημοι.

Νεοελληνικό και Σύγχρονο Ελληνικό Θέατρο

Με τον όρο νεοελληνικό θέατρο καθορίζουμε την ελληνική θεατρική κίνηση που παρουσιάστηκε και αναπτύχθηκε μετά από την επανάσταση του 1821. Την πρώτη μετεπαναστατική περίοδο η θεατρική τέχνη καλύπτεται από την περίοδο του Κρητικού και Επτανησιακού θεάτρου και από την εμφάνιση λίγων καινούριων συγγραφέων που καταπιάνονται κυρίως με τραγωδίες. Η ουσιαστική ανάπτυξη της μετεπαναστατικής προσπάθειας αρχίζει όταν η Αθήνα γίνεται πρωτεύουσα. Το 1835 ανοίγει το πρώτο υπαίθριο θέατρο . Το 1889 παρουσιάζονται στην Αθήνα το κωμειδύλλιο και το ειδυλλιακό δράμα. Είναι έργα ηθογραφικά, γεμάτα ρομαντισμό και πολύ ανθρώπινα. Τομή για το ελληνικό θέατρο είναι το τέλος του Β' Παγκόσμιου πολέμου. Το πριν από τον πόλεμο ελληνικό θέατρο θα μπορούσαμε να το κατατάξουμε σε δύο μεγάλες κατηγορίες: στο ηθογραφικό και κοινωνικό-ηθογραφικό , παράλληλα με κάποιες δοκιμές αστικού θεά-

τρου και ιστορικού δράματος. Από το 1951 κυριαρχεί η ελληνική φαρσοκωμωδία. Τη δεκαετία του 1960 συνέβηκε η μεγάλη στροφή. Για πρώτη φορά στη θεατρική ζωή της Ελλάδας παρουσιάστηκαν τόσο συγγραφείς ταυτόχρονα και προβληματισμένοι με τη γύρω τους πραγματικότητα. Στα έργα τους θα μπορούσαμε να διακρίνουμε μερικά κοινά χαρακτηριστικά. Ενώ συχνά ακολουθούν τις κλασικές τομές που επέβαλε το ρεαλιστικό θέατρο όσον αφορά τις πράξεις και οι περιγραφές των σκηνοτικών χώρων δε διαφέρουν πολύ από πιστές φωτογραφήσεις, ωστόσο είναι απόλυτα αποκομμένοι από το ρεαλιστικό και ψυχολογικό θέατρο. Οι ήρωες τους, συχνά δεν εξαρτώνται από ψυχολογικές αναλύσεις, δεν είναι χαρακτήρες, αλλά είναι μορφές μέσα στις οποίες συμπυκνώνονται υπερατομικές καταστάσεις. Το χάσμα που χωρίζει τους συγγραφείς της εποχής του 1960 από τις προηγούμενες γενιές δεν μπορεί να αμφισβητηθεί. Για πρώτη φορά το ελληνικό θέατρο αντιπροσωπεύεται από μια συγγραφική κίνηση χωρίς εθνικές προκαταλήψεις. Είδαν την ελληνική πραγματικότητα, όχι σαν μια κλειστή, ειδυλλιακή κοινωνία που κρατιέται από τις παραδόσεις, αλλά όπως ακριβώς είναι: μια σύγχρονη κοινωνία ενταγμένη σ' ένα παγκόσμιο σύστημα. Η Ελληνική επιθεώρηση Αναφορά στην ιστορία του θεάτρου στη σύγχρονη Ελλάδα χωρίς αναφορά στην επιθεώρηση δε θα μπορούσε να υπάρξει. Η επιθεώρηση γεννήθηκε στην Αθήνα ως σατιρική εκδοχή του κωμειδυλλίου, και ήρθε να αντικαταστήσει το είδος αυτό και να το εξελίξει. Η σάτιρα πήρε μορφή μουσικού θεάτρου, και έτσι οι παραστάσεις είχαν τόσο πρόζα όσο και στοιχεία μιούζικαλ. Το σύγχρονο ελληνικό θέατρο άρχισε με τον τρόπο αυτό να γίνεται πιο Ευρωπαϊκό, και να παίρνει σάρκα και οστά το όραμα όλων εκείνων των ηθοποιών, σκηνοθετών και θεατρικών παραγωγών που έκαναν την εμφάνιση τους λίγο πριν το Δεύτερο Παγκόσμιο πόλεμο για να ενισχύσουν το αστικό θέατρο που εξέφραζε τους προβληματισμούς της εποχής. Νέες τεχνολογίες στο σύγχρονο ελληνικό θέατρο.

Οι νέες τεχνολογίες, μπορούν να συμβάλλουν στη θεατρική έκφραση ως μέσο παροχής πληροφοριακού υλικού (μέσω sites σχετικών με το θέατρο), ως μέσο επικοινωνίας μεταξύ τόσο των συντελεστών του θεάτρου, όσο και του θεατρόφιλου κοινού (μέσα από διάφορα forum), καθώς και ως μέσο εμπλουτισμού της θεατρικής έκφρασης. Στις ίδιες τις παραστάσεις η χρήση των νέων τεχνολογιών γίνεται ορατή κυρίως μέσα από διάφορα οπτικοακουστικά μέσα για προβολές κατά τη διάρκεια των θεατρικών παραστάσεων, αλλά και με χρήση στερεοσκοπικών εικόνων και φιλμ

ΤΡΑΓΩΔΙΑ

Σκοπός της εργασίας είναι η μελέτη τις εξέλιξης του θεάτρου από την αρχαιότητα ως και σήμερα. Ποιο συγκεκριμένα θα αναφερθούμε στην τραγωδία και στα μέρη από τα οποία αυτή αποτελείται.

Η τραγωδία είναι ένα δραματικό είδος [ποιητικού λόγου](#) που εμφανίστηκε στην [Αρχαία Ελλάδα](#). Με τον ορό τραγωδία εννοούμε την μίμηση (δηλαδή αναπαράσταση μιας σκηνής) πράξης σημαντικής και ολοκληρωμένης η οποία έχει κάποια διάρκεια. Ο λόγος της είναι ποιητικός. Τα μέρη της οποίας διαφέρουν στη φόρμα τους, που παριστάνεται ενεργά και δεν απαγγέλλεται. Προκαλεί την συμπάθεια και τον φόβο του θεατή και τον αποκρίνει από ψυχικά συναισθήματα. Η παράδοση αποδίδει τη δημιουργία της τραγωδίας στον Θέσπη. Σύμφωνα με πληροφορίες ο Φρύνιχος συνδέεται με το πρώτο μέτρο λογοκρισίας στην ιστορία του θεάτρου. Επίσης πρέπει να σημειωθεί πως σκοπός της τραγωδίας είναι να διαδραματίσει γεγονότα της ιστορίας. Μέσα από αυτήν φανερώνονταν άγνωστες ως τότε πλευρές της ανθρώπινης εμπειρίας και διαμορφωνόταν το εσωτερικό του ανθρώπου.

Επινοητής του σατυρικού δράματος ήταν ο Πρατίνας, σε συνδυασμό με το χωρίο του Αριστοτέλη. Ο Αριστοτέλης αποδίδει την γέννηση της τραγωδίας σε μια "αυτοσχεδιαστική" έξοδο από τη μορφή του λατρευτικού διθυράμβου. Αντίθετα από τις επιστημονικές θεωρίες που ακολουθούν την αριστοτελική άποψη, οι απόψεις που προσεγγίζουν το ζήτημα από εθνολογική σκοπιά, εκκινώντας από τους πρωτόγονους χορούς και τις μιμικές τελετές βλάστησης, δίνουν το προβάδισμα στα στοιχεία της μεταμόρφωσης και της θεοληψίας. Ο Αριστοτέλης σημειώνει ως εξελικτικά στάδια τραγωδίας την εξέλιξη από τον απλό στον σύνθετο μύθο, την διαφοροποίηση του λεκτικού μέρους της από την κωμική, δηλαδή την ελάσσονα διάσταση της.

Τα μέρη της τραγωδίας χωρίζονται σε δυο μεγάλες κατηγορίες α) κατά ποιόν και β) κατά ποσόν.

Τα κατά ποιόν μέρη της τραγωδίας

- Μύθος, δηλαδή η υπόθεση της τραγωδίας.
- Ήθος, δηλαδή οι χαρακτήρες των ηρώων.
- Διάνοια, δηλαδή περιουσία ιδεών που έχει το κείμενο και εκφράζονται μέσω των χαρακτήρων.
- Λέξις, δηλαδή η γλωσσική διατύπωση.
- Μέλος, δηλαδή η μουσική και τα τραγούδια.
- Όψις, δηλαδή η ενδυμασία και η σκηνογραφία

Τα κατά ποσόν μέρη της τραγωδίας

- Πρόλογος: εισάγει κυρίως τον θεατή στην υπόθεση του δράματος προηγείται της παρόδου του χορού.
- Πάροδος: το πρώτο χορικό που τραγουδά ο χορός.

- Επεισόδιο: διακριτό μέρος της τραγωδίας που εκτυλίσσεται ανάμεσα σε δύο χορικά.
- Έξοδος: τμήματα της τραγωδίας στα οποία δεν υπάρχει χορός.
- Στάσιμο: τραγούδι του χορού
- Κομμός: θρήνος που εκτελείται από τον χορό και τους υποκριτές μαζί.

Κωμωδία

Η κωμωδία είναι ένα από τα είδη της αρχαίας δραματικής ποίησης, ενώ αποτελεί και είδος του σύγχρονου θεάτρου ή κινηματογράφου. Κορυφαίος αρχαίος συγγραφέας κωμωδιών είναι ο Αριστοφάνης του οποίου τα έργα παίζονται ακόμα και σήμερα όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και σε όλο τον κόσμο. Κατά τη σύγχρονη εποχή αναπτύχθηκε αντίστοιχο θεατρικό είδος στη δυτική Ευρώπη, αρχικά στη Γαλλία με κορυφαίο εκπρόσωπο τον Μολιέρο. Πιο συγκεκριμένα, με τον όρο κωμωδία χαρακτηρίζεται κάθε έργο που έχει ως σκοπό να διασκεδάσει μέσω κάποιου χιουμοριστικού θέματος. Η κωμωδία παρουσιάζεται σε πολλές μορφές, όπως την θεατρική, από όπου ξεκίνησε μέσω του αρχαίου θεάτρου, την τηλεοπτική και την σόλο όρθια κωμωδία. Η επιρροή της κωμωδίας μπορεί να είναι σημαντική σε κοινωνικό επίπεδο. Για παράδειγμα, η Δημοκρατία της Αρχαίας Αθήνας ενισχύθηκε μέσω έργων κωμωδίας που είχαν ως μέσο τη σάτιρα για να διακωμωδήσουν αρνητικά στοιχεία της κοινότητας.

Τα είδη και μέθοδοι της κωμωδίας είναι πολλά. Κάποια από τα σημαντικά ήδη είναι:

- Σάτιρα: Η σάτιρα επιχειρεί τον εμπαιγμό κάποιας έννοιας ή προσώπου που ο καλλιτέχνης θεωρεί ότι αξίζει τέτοια αντιμε-

τώπιση. Γίνεται μέσω μεθόδων όπως είναι η παρωδία, η υπερβολή, η σύγκριση, η αναλογία και η ειρωνεία. Σημαντικοί σύγχρονοι Έλληνες σατιρικοί είναι, μεταξύ άλλων, οι Τζίμης Πανούσης, Γιώργος Μητσικώστας, Λάκης Λαζόπουλος. Η σάτιρα ήταν επίσης εργαλείο του αρχαίου ποιητή του θεάτρου Αριστοφάνη.

- Μαύρη κωμωδία ή μαύρο χιούμορ: Η μαύρη κωμωδία ασχολείται με θέματα όπως ο θάνατος και η αρρώστια. Έχει σχέση με την λογοτεχνία τρόμου όμως χρησιμοποιεί κωμικά στοιχεία.

- Όρθια κωμωδία: Ο κωμικός μιλάει άμεσα με το κοινό. Είναι συχνό να εμπεριέχει και άμεση επικοινωνία όπως είναι η καυστική σάτιρα που ασκεί στο κοινό του ο Τζίμης Πανούσης.

- Μπλε κωμωδία: Η μπλε κωμωδία ασχολείται με θέματα όπως το σεξ, την ομοφυλοφιλία, τον αμφισεξουαλισμό και συνήθως την συνεχή χρήση υβριστικών λέξεων. Έλληνας που έχει καταπιαστεί με τέτοια θέματα - μεταξύ άλλων θεμάτων - είναι ο Τζίμης Πανούσης.

- Κωμωδία χαρακτήρων: Με αυτήν την κωμωδία ο καλλιτέχνης αναπαριστά κάποιο πρόσωπο δικής του επινόησης ή άλλο γνωστό πρόσωπο. Γνωστοί Έλληνες που καταπιάστηκαν με αυτό το είδος είναι ο Γιώργος Μητσικώστας και ο Τάκης Ζαχαράτος.

- Αυτοσχέδια κωμωδία: Με την κωμωδία αυτή, αν και δεν εννοείται κάποια συγκεκριμένη μέθοδος, ο κωμικός δεν έχει εκ των προτέρων ετοιμάσει την ρουτίνα του αλλά αυτοσχεδιάζει.

- Κινητική κωμωδία: Με αυτήν, ο κωμικός κυρίως στηρίζεται στην χρήση κινήσεων του σώματός του για την δημιουργία διασκέδασης. Σαφή παραδείγματα αποτελούν - σε μέρος της καριέρας τους - ο Θανάσης Βέγγος, ο Τσάρλι Τσάπλιν και ο

Ρόουαν Άτκινσον (με το Μίστερ Μπην). • • Σουρεαλιστική κωμωδία: Σε αυτήν, παράξενα περιστατικά συμβαίνουν για να προκαλέσουν την έκπληξη στον αποδέκτη. Σαφή παραδείγματα δημιούργησαν η ομάδα Μόντυ Πάιθον.

Αρχαία Κωμωδία

Με τον όρο αρχαία κωμωδία εννοείται ο ένας από τους δύο βασικούς πυλώνες που στήριζαν το οικοδόμημα του αττικού δράματος. Από την αρχαία κωμωδία διασώθηκαν μόνο 11 του Αριστοφάνη, ένα ολοκληρωμένο του Μενάνδρου, που τιτλοφορείται "Ο Δύσκολος". Επίσης, εκτός από πολλά αποσπάσματα έργων από διάφορους ποιητές έχει διασωθεί και η κωμωδία του Μενάνδρου "Η Σαμία" αλλά όχι σε ακέραια μορφή. Τα κομμάτια που της έλειπαν όμως, αντικαταστάθηκαν με καινούρια ύστερα από μελέτες και έτσι έχουμε πλέον μια ολοκληρωμένη μορφή της. Εποχές της Αττικής Κωμωδίας Αρχαία κωμωδία (486 - περ. 400 π.Χ.) Μέση κωμωδία (περ. 400 - περ. 320 π.Χ.) Νέα κωμωδία (περ. 320 - περ. 120 π.Χ.) Το σημαντικότερο έτος της Αττικής Κωμωδίας ήταν το 486 π.Χ., γιατί το έτος εκείνο παρουσιάστηκαν για πρώτη φορά στο πρόγραμμα των Μεγάλων Διονυσίων (θεατρικοί αγώνες) έργα των κωμικών.

ΔΡΑΜΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ

Το δράμα είναι μια σύνθετη θεατρική - ποιητική δημιουργία που αποτέλεσε την πιο ανώτερη πνευματική έκφραση της κλασικής εποχής. Σ' αυτό το ποιητικό είδος χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία από το Έπος και τη Λυρική ποίηση, ενώ κατά την παρουσίασή μπροστά στο κοινό, τον ποιητικό λόγο συνόδευαν η μουσική και η όρχηση, γιατί το δράμα δεν προοριζόταν για μια απλή ανάγνωση ή απαγγελία, αλλά για παράσταση ενός συγκλονιστικού γεγονότος, που εξελισσόταν σαν ζωντανή πραγ-

ματικότητα μπροστά στους θεατές. Το δράμα προήλθε από τα θρησκευτικά δρώμενα και συνδέθηκε από την αρχή με τα Μεγάλα Διονύσια (διονυσιακή γιορτή), που είχαν κυρίαρχη θέση στο αθηναϊκό εορτολόγιο. Οι αρχαίοι Έλληνες από πολύ παλιά είχαν δώσει στις θρησκευτικές εκδηλώσεις τους δραματικό χαρακτήρα (δηλαδή μορφή παράστασης): στο Άργος και στη Σάμο αναπαριστούσαν τους γάμους του Δία και της Ήρας, στην Κρήτη τη γέννηση του Δία, στους Δελφούς έφηβοι παρίσταναν τον αγώνα του Απόλλωνα με τον δράκοντα. Αλλά και στα Ελευσίνια μυστήρια, τις μυστικές ιεροτελεστίες τις ονόμαζαν δρώμενα. Στις τελετές όμως του Διονύσου τα δρώμενα ήταν λαμπρότερα και πιο επίσημα. Ο Διόνυσος, ως θεός του αμπελιού και του κρασιού, προσωποποιούσε τον κύκλο των εποχών του έτους, τη διαδικασία της σποράς και της βλάστησης, τη γονιμοποίηση των καρπών και γενικά όλες τις μυστηριώδεις παραγωγικές δυνάμεις της φύσης. Από τον αδιάκοπα επαναλαμβανόμενο κύκλο της ζωής και του θανάτου, οι λατρευτές του Διονύσου τον είχαν συνδέσει με τη γέννηση του θεού, τη δράση του, το θάνατο και την επαναφορά του στη ζωή. Ακόμα τον φαντάζονταν να κυκλοφορεί ανάμεσα στους ανθρώπους, μαζί με τους τραγοπόδαρους συνοδούς του, τους Σατύρους, και να παρακινεί όλους να ξεχάσουν τις έγνοιες της ζωής και να παραδοθούν στο γλεντοκόπι και στη χαρά. Κατά τις τελετές του Διονύσου, οι οπαδοί του τον λάτρευαν σε κατάσταση ιερής μανίας, άφθονης οινοποσίας, πολλών αστεϊσμών κι έξαλλου ενθουσιασμού. Βασικό γνώρισμα των λατρευτικών τους εκδηλώσεων ήταν η έκσταση, η συναισθηματική μέθη, που τους ταύτιζε με άλλα πρόσωπα, τους Σατύρους και τους μετέφερε σε μια κατάσταση θεϊκή. Για να πετύχουν την έκσταση, οι λατρευτές μεταμφιέζονταν σε τράγους (σατύρους). Τυλίγονταν με δέρματα ζώων, άλειφαν το πρόσωπό τους με το κατακάθι του κρασιού (τρυγία) ή το σκέπαζαν με φύλλα δέντρων, φορούσαν στεφάνια από κισσό, πρόσθεταν ουρές, γένια ή κέρατα, όπως και οι συνοδοί του Διονύσου.

Στις μεταμφιέσεις αυτές των λατρευτών του Διονυσίου έχει την αφετηρία του το δράμα, γιατί και τα πρόσωπα του δράματος μεταμφιέζονταν, για να υποδυθούν τους ήρωες του έργου. Τα στάδια, βέβαια, της μετάβασης από τις θρησκευτικές τελετές στο δράμα δεν είναι γνωστά. Ο Αριστοτέλης μάς πληροφορεί ότι οι πρώτοι τραγουδιστές των χορικών ασμάτων προς τιμή του Διονύσου έδιναν αφορμές για δραματικές παραστάσεις (Ποιητική, 1449 a14). Όταν ο Πεισίστρατος ίδρυσε ιερό προς τιμή του Διονύσου στα ΝΑ της Ακρόπολης (όπου σήμερα τα ερείπια του διονυσιακού θεάτρου), μετέφερε σ' αυτό από τις Ελευθερές της Βοιωτίας το ξύλινο άγαλμα του Διονύσου του Ελευθερέως και οργάνωσε λαμπρές γιορτές. Στον χώρο αυτό ο Θέσπης, από την Ικαρία της Αττικής (σημερινό Διόνυσο), δίδαξε για πρώτη φορά δράμα, στα μέσα της 61ης Ολυμπιάδας (534 π.Χ.). Από τότε το δράμα σταδιακά τελειοποιήθηκε, γιατί η εξέλιξή του συνέπεσε με τον πλούτο και το μεγαλείο της Αθήνας.

ΧΡΟΝΟΣ ΤΩΝ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΝ

Οι δραματικές παραστάσεις επικράτησε να γίνονται κατά τις γιορτές του Διονύσου, ώστε να συνδέονται με τη θρησκευτική τους προέλευση. Οι γιορτές αυτές στην Αττική ήταν τέσσερις:

- Τα Μεγάλα ή εν άστει Διονύσια τελούνταν τον αττικό μήνα Ελαφηβολιών (μέσα Μαρτίου-Απριλίου). Ήταν η λαμπρότερη γιορτή του Διονύσου, διαρκούσε 6 μέρες και σ' αυτήν παρουσιάζονταν νέα δράματα.

- Τα Μικρά Διονύσια γιορτάζονταν τον μήνα Ποσειδεώνα (μέσα Δεκεμβρίου-Ιανουαρίου) και σ' αυτά παρουσιάζονταν επαναλήψεις των πιο επιτυχημένων δραμάτων. Ονομαστά ήταν τα κατ' αγρούς Διονύσια, που παρουσιάζονταν στο περίφημο Διονυσιακό θέατρο του Πειραιά.
- Τα Λήναια γιορτάζονταν το

μήνα Γαμηλιώνα (μέσα Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου). Στη διάρκεια της γιορτής παριστάνονταν νέες τραγωδίες και κωμωδίες.

- Τα Ανθεστήρια γιορτάζονταν τον μήνα Ανθεστηριώνα (μέσα Φεβρουαρίου-Μαρτίου). Ήταν γιορτή της ανθοφορίας στην αρχή της Άνοιξης. Παλαιότερα δε γίνονταν δραματικοί αγώνες και πολύ αργότερα προστέθηκαν και αυτοί ως μέρος της γιορτής. Από όλες τις γιορτές του Διονύσου η πιο επίσημη ήταν τα Μεγάλα Διονύσια. Την εποπτεία τόσο της γιορτής όσο και των δραματικών αγώνων είχε τότε ο Επώνυμος Άρχων. ΕΙΔΗ ΔΡΑΜΑΤΟΣ Τρία είναι τα είδη του δράματος: η τραγωδία, η κωμωδία και το σατυρικό δράμα.

- Το σατυρικό δράμα: Χαρακτηρίστηκε ως «παίζουσα τραγωδία», ήταν δηλαδή ένα ευχάριστο λαϊκό θέαμα που διατηρούσε τα εξωτερικά γνωρίσματα της τραγωδίας, αλλά σκοπό είχε μόνο να προκαλέσει το γέλιο και όχι να διδάξει, όπως η τραγωδία και η κωμωδία. Στο σατυρικό δράμα οι θεατές ξανάβρισκαν τους Σατύρους (εξ ου η ονομασία) και τον γέροντα Σειληνό, που αποτελούσαν τον χορό, ικανοποιώντας έτσι την ευλάβειά τους στις θρησκευτικές παραδόσεις. Οι ποιητές που συμμετείχαν στους αγώνες έπρεπε να παρουσιάσουν, μαζί με τις τρεις τραγωδίες κι ένα σατυρικό δράμα, ώστε να τελειώνουν οι παραστάσεις μ' ένα θέαμα εύθυμο, που να προκαλεί γέλιο και να ξεκουράζει τους θεατές από την ένταση και τη συγκίνηση, που είχαν νιώσει από τις τραγωδίες.

- Η κωμωδία: Όπως και τα άλλα δύο είδη του δράματος, προήλθε από τις διονυσιακές γιορτές. Οι κωμικοί ποιητές επιδίωκαν να γελοιοποιούν πρόσωπα και καταστάσεις, ώστε μέσα από τη φάρσα, το γέλιο και την ευθυμία να ασκούν κριτική. Τα πρόσωπα των κωμωδιών ήταν σύγχρονα και αντιπροσώπευαν καταστάσεις -πολιτικές, κοινωνικές, ηθικές- που έβλαπταν ή ήταν επικίνδυνες για την πόλη. Έτσι η κωμωδία αντλούσε τα

θέματα από την καθημερινή ζωή, αλλά συχνά τα «έντυνε» με μύθους ή κατασκεύαζε πλαστές εικόνες, που, με το υπερβολικό και το γελοίο, είχαν σκοπό να τέρψουν, αλλά και να διορθώσουν τα «κακώς κείμενα».

Οι σημαντικότερες προσωπικότητες του αρχαίου θεάτρου

Αιχύλος : Αθηναίος πολίτης , γιος του Ευφορίωνα , γεννήθηκε στην Ελευσίνα , το 525π.χ. Ο Αιχύλος καταγόταν από παλιά αριστοκρατική οικογένεια γαιοκτημόνων. Θεωρείται δίκαια ο πατέρας της τραγωδίας. Μοναδική είναι η ποίηση του για την καινοτομία που έφερε στην σκηνική παρουσίαση των έργων του. Είναι ο πρώτος που πρόσθεσε πολύπλοκα σκηνικά και σκηνικές μηχανές όπως και δεύτερο ηθοποιό. Την πρώτη εμφάνιση του την έκανε σε ηλικία 25 χρονών ενώ το πρώτο βραβείο του το κέρδισε 25 χρόνια αργότερα. Κέρδισε το πρώτο βραβείο 28 φορές. Το 458π.χ. βραβεύεται για την “Ορέστεια” και μετά φεύγει για την Σικελία και δεν ξαναγυρίζει ποτέ. Πέθανε το 456 π.χ. στην Γέλα της Σικελίας. Στον τάφο του διάλεξε ένα απλό επίγραμμα που αναφέρει ότι πολέμησε στον Μαραθώνα.

Ευριπίδης: Ο νεώτερος από τους τρεις μεγάλους τραγικούς ποιητές της αρχαιότητας. Οι γονείς του ανήκαν σε γενιά πλούσιων κτηματιών και φρόντισαν να δώσουν στο γιο τους μια πολύ καλή μόρφωση. Το έργο του Ευριπίδη είναι σφραγισμένο από δύο πολύ σημαντικές περιόδους τις αρχαιότητας. Από την λαμπρή εποχή πριν τον Πελοποννησιακό Πόλεμο που η τραγωδία έχει φτάσει στην ακμή της με τον Αισχύλο και τον Σοφοκλή αλλά και την περίοδο του Πελοποννησιακού πολέμου όπου ο Ευριπίδης δημιουργεί ένα μεγάλο μέρος του έργου του, αμφισβητώντας τις καθιερωμένες αξίες. Το έργο των σοφιστών και γενικότερα οι νέες ιδέες και τα καινούρια προβλήματα, συνυπάρχουν στα έργα του Ευριπίδη, αντικατοπτρίζοντας την αμφι-

σβήτηση και τις πνευματικές έριδες της εποχής του. Για τους νεωτερισμούς του που είναι δυσκολοχώνευτοι στους γηραιότερους Αθηναίους βραβεύτηκε παρά μόνο 4 φορές.

Σοφοκλής : Γιός του Αθηναίου κατασκευαστή μαχαιρίων Σόφιλλου, γεννήθηκε το 497 π.χ. στον Κολωνό και έζησε όλα του τα χρόνια στην Αθήνα. Ο Σοφοκλής αγαπούσε πολύ την πόλη του και τους κατοίκους της και οι Αθηναίοι του ανταπέδωσαν αυτή την αγάπη με το παραπάνω. Έργο του Σοφοκλή που έπαιρνε μέρος στους αγώνες και ποτέ δεν βγήκε τρίτο. Πάντα οι κριτές τιμούσαν το Σοφοκλή με το πρώτο ή το δεύτερο βραβείο. Ήταν Προσωπικός φίλος του Περικλή αλλά και του Ηρόδοτου. Ο Σοφοκλής έφερε πολλές καινοτομίες στο θέατρο. Ανάμεσα στα άλλα ,αύξησε τα μέλη του χορού σε 15 - για καλύτερη συμμετρία δύο ιμιχόρια των 7 και ο κορυφαίος - και εισήγαγε και τρίτο υποκριτή. Από την πρώτη φορά που παίρνει μέρος στους δραματικούς αγώνες το 468 π.χ., μόλις σε ηλικία 28 χρόνων, παίρνει το πρώτο βραβείο, με αντίπαλο τον Αισχύλο. Στα επόμενα χρόνια παίρνει 24 πρώτες νίκες. Για τον Σοφοκλή μιλάει επαινετικά και ο Αριστοφάνης στους Βάτραχους. Ο Σοφοκλής πέθανε σε ηλικία 90 χρονών το 406, έχοντας τιμηθεί εν ζωή και έχοντας πλήρη συναίσθηση της αξίας του έργου του.

Αριστοφάνης: Ο Αριστοφάνης γεννήθηκε το 448π.χ. , έζησε και δημιούργησε στην Αθήνα του 5ου π.Χ. αιώνα. Γαλουχήθηκε με τις αρχές της Δημοκρατίας και έζησε τον Πελοποννησιακό πόλεμο. Επηρεάστηκε πολύ από τους σοφιστές και έβλεπε στην εκπαίδευση του καιρού του τεράστια προβλήματα, τα οποία και διακωμωδούσε φυσικά στα έργα του. Μιλάει, επίσης, συχνά για χάσμα γενεών . Σώζονται μέχρι τις μέρες μας 11 κωμωδίες, ενώ υπολογίζεται ότι είχε γράψει τις τετραπλάσιες. Από το σύνολο των έργων του, τα 10 είχαν λάβει το πρώτο βραβείο

σε διαγωνισμούς, ενώ άλλα έγιναν αφορμή να ζητήσουν διάφορα πολιτικά πρόσωπα της εποχής, να του αφαιρεθούν τα πολιτικά του δικαιώματα. Η κριτική που ασκούσε στην πολιτική, την κοινωνία και τη θρησκεία της εποχής του ήταν σκληρή. Οι κωμωδίες του Αριστοφάνη περιέχουν ρητορική επιχειρηματολογία και εκλεπτυσμένες γλωσσικές εκφράσεις, παρά τις βωμολοχίες. Ο ίδιος είναι από τους λίγους ποιητές της εποχής του που δεν σκηνοθετούσαν τα έργα τους, αλλά τις έδινε σε επαγγελματίες χοροδιδασκάλους. Όλες του όμως οι κωμωδίες κλείνουν με μια εικόνα λαϊκού πανηγυριού, που μαζί με τη συχνή απεύθυνση προς το κοινό δείχνουν την τάση της κωμωδίας του για την καθημερινή ζωή στην Αθήνα. Συνενώνει έτσι το λαϊκό με το έντεχνο.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ

1. ΣΚΗΝΟΘΕΤΗΣ

Σκηνοθέτης ονομάζεται το πρόσωπο που κατευθύνει την παραγωγή ενός οπτικοακουστικού έργου, συννηθέστερα μιας κινηματογραφικής ταινίας, ενός τηλεοπτικού προγράμματος ή μιας θεατρικής παράστασης. Ένας σκηνοθέτης οραματίζεται την πραγμάτωση ενός σεναρίου, ελέγχει τις καλλιτεχνικές πτυχές του έργου και κατευθύνει το τεχνικό συνεργείο και τους ηθοποιούς προς την κατεύθυνση που ο ίδιος φαντάστηκε. Ανάλογα με τους όρους του συμβολαίου που έχει υπογράψει, είναι πιθανόν να αναλάβει και το μοντάζ, πρακτική συννηθέστερη στην Ευρώπη, παρά στην Αμερική. Το σκηνοθέτη προσλαμβάνει ο παραγωγός και βασικός χρηματοδότης του έργου, ώστε να εξασφαλίσει την ομαλή πορεία της δημιουργίας του έργου. Τον ίδιο βαραίνει η υποχρέωση να ακολουθεί το χρονοδιάγραμμα όσο πιο πιστά γίνεται και να μην υπερβαίνει το διαθέσιμο μπάτζετ.

Ένας σκηνοθέτης αναλυτικότερα, είναι υπεύθυνος για κάθε πτυχή ενός οπτικοακουστικού έργου. Αναπτύσσει ένα όραμα γι'

αυτό, αποφασίζει πώς πρέπει να δείχνει και τι θα έπρεπε να αποκομίσει το κοινό από αυτό. Κατά κάποιο τρόπο είναι ο κύριος αφηγητής μιας ιστορίας. Οι κινηματογραφικοί και τηλεοπτικοί σκηνοθέτες είναι υπεύθυνοι για κάθε γωνία λήψης και εφέ φακού, λαμβάνουν αποφάσεις για το φωτισμό και το σχεδιασμό των σκηνικών και συχνά έχουν λόγο και στην επιλογή μελών του τεχνικού συνεργείου. Εκτός από την καθοδήγηση των ηθοποιών, μπορεί επίσης να εμπλακούν στη συγγραφή του σεναρίου, τη χρηματοδότηση, το μοντάζ, τη μουσική επιμέλεια, ακόμη και να παίζουν κάποιο μικρό ή μεγάλο ρόλο ως ηθοποιοί

2.ΗΧΟΛΗΠΤΗΣ Ή ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ/ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΗΧΟΥ

Ο ηχολήπτης ή μηχανικός/τεχνικός ήχου (audio, sound ή recording engineer) είναι εξειδικευμένος στη χρήση εξοπλισμού εγγραφής, μίξης και αναπαραγωγής ήχου. Το πεδίο εφαρμογής καλύπτει πολλούς καλλιτεχνικούς και επαγγελματικούς τομείς, όπως της ηλεκτρονικής, της ακουστικής, της ψυχοακουστικής και της μουσικής. Ρυθμίζει και χειρίζεται συσκευές σχετικές με τον ήχο των θεατρικών, μουσικών, κινηματογραφικών, ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών παραστάσεων ή εκπομπών. Επίσης, επεξεργάζεται ψηφιακές ηχογραφήσεις (μοντάζ/μίξη, mastering, κτλ).

Το επάγγελμα του ηχολήπτη περιλαμβάνει τις δημιουργικές και πρακτικές όψεις του ήχου και της μουσικής, σε αντίθεση με το επάγγελμα του ακουστικού μηχανικού (acoustical engineer). Ειδικότερα, ο ηχολήπτης ασχολείται με τις τεχνικές εγκατάστασης των μικροφώνων και ρύθμισης της κονσόλας ηχοληψίας.[1] Πολλοί μηχανικοί ήχου έχουν επινοήσει νέες τεχνολογίες, εξοπλισμό και τεχνικές που βελτιώνουν την επιτυγχανόμενη απόδοση.

3.ΕΝΔΥΜΑΤΟΛΟΓΟΣ: ποιες είναι οι ευθύνες του;

1. Να διαβάσει και να αναλύσει το σενάριο ώστε να καταλάβει σε βάθος τις ανάγκες που προκύπτουν για τα κοστούμια.

2. Να συνεργαστεί στενά με το σκηνοθέτη και την υπόλοιπη ομάδα ώστε να καταλήξουν σε κάποιες βασικές ιδέες για τα κοστούμια.

3. Να κάνει έρευνα σχετικά με την εποχή που εκτυλίσσεται η ταινία, το επάγγελμα του κάθε ήρωα, την οικονομική του κατάσταση και καθετί που μπορεί να επηρεάσει την επιλογή των ρούχων.

4. Να σχεδιάσει στο χαρτί πώς φαντάζεται το κάθε ρούχο.

5. Να αγοράσει τα κατάλληλα υφάσματα ή να επισκεφθεί δεκάδες καταστήματα για να βρει το κατάλληλο κοστούμι και να το νοικιάσει.

6. Να προβάρει τα κοστούμια στους ηθοποιούς και να κάνει τις απαραίτητες επιδιορθώσεις, όπου χρειάζονται.

4.ΣΕΝΑΡΙΟΓΡΑΦΟΣ

Συνήθως ένα σεναριογράφος γράφει ένα σενάριο χωρίς να του το έχει αναθέσει ένας παραγωγός ή ένας σκηνοθέτης. Ακολουθεί την έμπνευση και το ένστικτό του και αφού το ολοκληρώσει, το παρουσιάζει σε παραγωγούς ή άλλους επαγγελματίες της βιομηχανίας του κινηματογράφου, με την ελπίδα να το αγαπήσουν και να αποφασίσουν να δώσουν τα χρήματα, ώστε να το κάνουν ταινία. Στην περίπτωση, όμως, που πρόκειται να μεταφερθεί η ιστορία ενός βιβλίου στη μεγάλη οθόνη, η διαδικασία είναι διαφορετική. Εκεί, ο παραγωγός που έχει αποφασίσει να κάνει την ταινία αναθέτει απευθείας στον σεναριογράφο να γράψει το σενάριο.

5. ΗΘΟΠΟΙΟΣ

Ο ηθοποιός είναι ο καλλιτέχνης που συμμετέχει σε θεατρική παράσταση ή σε κινηματογραφικό, τηλεοπτικό, ραδιοφωνικό έργο και ερμηνεύει ρόλο. Η λέξη είναι σύνθετη από το ρήμα ποιώ και το ουσιαστικό ήθος που στην Αρχαία Γλώσσα σήμαινε χαρακτήρας.[1] Ηθοποιός σημαίνει αυτός που φτιάχνει - υποδύεται- κάποιον χαρακτήρα. Οποιοσδήποτε μπορεί να ασκήσει ελεύθερα τη δραστηριότητα του ηθοποιού μετά από την κατάργηση το 1981 της ειδικής άδειας ασκήσεως επαγγέλματος ηθοποιού. Συνήθως όμως οι ηθοποιοί φοιτούν σε δραματική σχολή προκειμένου να αποκτήσουν τις τεχνικές και θεωρητικές γνώσεις που θα τους επιτρέψουν να ερμηνεύσουν αρτιότερα τους ρόλους τους. Για να εισαχθεί κάποιος σε δραματική σχολή οφείλει να έχει απολυτήριο λυκείου και να περάσει εκτός από τις εξετάσεις της ίδιας της σχολής και ειδικές εξετάσεις από το Υπουργείο Πολιτισμού.

Φωτογραφία

Με τον όρο φωτογραφία αναφερόμαστε γενικά στη διαδικασία δημιουργίας οπτικών εικόνων μέσω της καταγραφής και αποτύπωσης του φωτός, με χρήση κατάλληλων συσκευών ([φωτογραφικές μηχανές](#)). Ετυμολογικά, η λέξη φωτογραφία είναι σύνθετη και προέρχεται από τις ελληνικές λέξεις - φως και - γραφή.

Η φωτογραφία, πέρα από την τεχνική της διάσταση, αναγνωρίζεται ως ένα από τα ευρύτερα διαδεδομένα μέσα επικοινωνίας του [20ου αιώνα](#) καθώς και ως μία μορφή [τέχνης](#) συγγενική με τη [ζωγραφική](#).

Πίνακας περιεχομένων

- 1 Ιστορία της φωτογραφίας
 - 1.1 *Camera obscura*
 - 1.2 Χημική φωτογραφία
 - 1.3 Διάδοση της φωτογραφίας
 - 1.4 Έγχρωμη φωτογραφία
 - 1.5 Ψηφιακή φωτογραφία
- 2 Είδη φωτογραφίας
- 3 Επεξεργασία φωτογραφίας
- 4 Πνευματικά Δικαιώματα στη Φωτογραφία
- 5 Διάσημοι φωτογράφοι

Ιστορία της φωτογραφίας

Camera obscura

Οι πρώτες φωτογραφίες αποτελούν ουσιαστικά απλές προβολές εικόνων πάνω σε κάποια επιφάνεια. Ως πρώτη φωτογραφική "μηχανή" μπορεί να θεωρηθεί ένα σκοτεινό δωμάτιο ή κουτί (*camera obscura*) που στη μία άκρη διαθέτει μια γυαλιστερή επιφάνεια και στην απέναντι άκρη μία πολύ μικρή οπή. Σε μία τέτοια κατασκευή, οι ακτίνες του φωτός διαδίδονται μέσα από την οπή και σχηματίζουν πάνω στην επιφάνεια ένα είδωλο των αντικειμένων έξω από το δωμάτιο ή κουτί. 4ος π.Χ. αιώνας: (γύρω στο 350). Ο Αριστοτέλης περιγράφει τον τρόπο που λειτουργεί η απλούστερη φωτογραφική μηχανή, η γνωστή ως *camera obscura*[\[1\]](#). Αργότερα, στον [11ο αιώνα](#), ο [άραβας](#) επιστήμονας Αλχαζέν περιγράφει το ίδιο φαινόμενο. Στη συνέχεια και για πολλούς αιώνες, αρκετοί ασχολήθηκαν με την *camera obscura* και το [1558](#) ο Giovanni della Porta είναι ίσως ο πρώτος που συνιστά τη χρήση μιας ανάλογης φορητής συσκευής στους [ζωγράφους](#) για σχεδίαση πορτραίτων και τοπί-

ων. Λίγο νωρίτερα, στα [1550](#) είχε ήδη συντελεστεί μια σημαντική τροποποίηση της camera obscura και συγκεκριμένα η προσθήκη ενός κοίλου φακού στην οπή εισόδου του φωτός, από τον Girolamo Gardano. Το [1568](#) ο Daniello Barbaro επινόησε επιπλέον ένα είδος διαφράγματος που επέτρεπε την εστίαση της εικόνας, ενώ το [1636](#) ο Daniel Schwenter εφεύρε ένα σύστημα πολλαπλών φακών, διαφορετικών εστιακών αποστάσεων, πρόδρομο του σημερινού ζουμ. Μπορούμε να πούμε πως η φωτογραφική μέθοδος του [16ου αιώνα](#) λειτουργεί πάνω στις ίδιες αρχές με τις σύγχρονες φωτογραφικές μηχανές.

Οι μετέπειτα μεταβολές της πρωταρχικής camera obscura οδήγησαν κυρίως σε περισσότερο ελαφρές μηχανές. Παράλληλα ξεκίνησαν οι προσπάθειες για τη μόνιμη αποτύπωση της εικόνας σε μια φωτοευαίσθητη επιφάνεια, καθώς παρέμενε σημαντικό μειονέκτημα το γεγονός ότι η απλή camera obscura δεν μπορούσε να διατηρήσει τα είδωλα των αντικειμένων.

Χημική φωτογραφία

Τα πρώτα πειράματα πάνω σε φωτοευαίσθητα υλικά χρονολογούνται περίπου στις αρχές του [18ου αιώνα](#) και ανήκουν στον Γιόχαν Χάινριχ Σούλτσε (Johann Heinrich Schulze), ο οποίος είχε πετύχει την αποτύπωση του φωτός πάνω σε ένα φωτοευαίσθητοποιημένο από άλατα [αργύρου](#) χαρτί, αλλά στάθηκε αδύνατη η στερέωση της εικόνας.

Αργότερα, ο [Γάλλος](#) ερευνητής [Νικηφόρος Νιέπς](#) (Nicéphore Niépce) επανέλαβε (ανεξάρτητα) την αποτύπωση μιας αρνητικής εικόνας, με την ίδια όμως δυσκολία στερέωσης της στο χαρτί. Το [1826](#) ωστόσο, κατάφερε να αποτυπώσει απευθείας σε "θετικό" την πρώτη φωτογραφία της ιστορίας, χάρη στη χρήση ενός παραγώγου του [πετρελαίου](#). Για την αποτύπωση της φωτογραφίας αυτής απαιτήθηκε έκθεση στο φως για διάστημα οκτώ ωρών και το θέμα της ήταν οι στέγες των παραθύρων του

χωριού Chalon-sur-Saoneτης Γαλλίας. Ο ίδιος ο Νιέπς ονόμασε την τεχνική του ηλιογραφία και προσπάθησε -χωρίς ιδιαίτερη επιτυχία- να τη διαδώσει.

Παράλληλα με τον Νιέρσε, ο αυτοαποκαλούμενος ζωγράφος [Λουί Ζακ Μαντ Νταγκέρ](#) (Louis Jacques Mande Daguerre) και εφευρέτης του προδρόμου του [κινηματογράφου](#) (Diorama), πειραματιζόταν επίσης με την τεχνική της φωτογραφίας και ήταν ο ίδιος που πρότεινε στον Νιέπς να συνεργαστούν εμπορικά. Αν και ο Νταγκέρ δεν είχε ιδιαίτερες επιστημονικές γνώσεις, μετά το θάνατο του Νιέπς, το [1833](#), επιδόθηκε στην τελειοποίηση της μεθόδου του και τελικά τα κατάφερε, επινοώντας τη μέθοδο της [νταγκεροτυπίας](#), την οποία ανακοίνωσε και επίσημα το [1839](#) στην Ακαδημία Επιστημών και στην Ακαδημία Καλών Τεχνών. Η μέθοδος αυτή βασίστηκε στη δημιουργία μιας θετικής φωτογραφίας και ως τεχνική ήταν παραπλήσια αυτής που χρησιμοποιούν οι σύγχρονες μηχανές τύπου Πολαρόιντ. Με τη βοήθεια του επιστήμονα και πολιτικού Φρανσουά Αραγκό (Francois Arago), ο Νταγκέρ πέτυχε να πουλήσει μάλιστα τα [δικαιώματα](#) της νταγκεροτυπίας στο Γαλλικό δημόσιο.

Νωρίτερα ωστόσο από τον Νταγκέρ, ο [Άγγλος](#) λόγιος και επιστήμονας Ουίλιαμ Φοξ Τάλμποτ (William Fox Talbot) είχε ανακαλύψει μια άλλη αντίστοιχη μέθοδο, την οποία είχε κρατήσει μυστική. Μετά τη γνωστοποίηση της νταγκεροτυπίας, έσπευσε να την ανακοινώσει, ερχόμενος και σε ρήξη με τον Νταγκέρ σχετικά με την πατρότητα της φωτογραφίας. Ο Τάλμποτ ονόμασε αρχικά την τεχνική του καλοτυπία αλλά αργότερα μετονομάστηκε σε ταλμποτυπία. Επρόκειτο ουσιαστικά για την δημιουργία μιας ενδιάμεσης αρνητικής εικόνας, που αργότερα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για την αναπαραγωγή της θετικής, πραγματικής εικόνας. Η καλοτυπία υστερούσε σε ποιότητα έναντι της νταγκεροτυπίας, ωστόσο αυτό ήταν λογικό καθώς χρη-

σιμοποιούσε χαρτί σαν βάση για το αρνητικό με αποτέλεσμα η υφή του να διακρίνεται πάνω στη φωτογραφία.

Από πολλούς ο Talbot θεωρείται πατέρας της σύγχρονης φωτογραφίας, κυρίως διότι συνέλαβε τη σχέση ανάμεσα στην αρνητική και θετική φωτογραφία. Οι όροι αρνητικό και θετικό χρησιμοποιήθηκαν για πρώτη φορά από τον Τζον Χέρσελ (John Herschel), φίλο του Τάλμποτ. Επιπλέον ο Τάλμποτ ήταν ο πρώτος που δημοσίευσε βιβλίο με συλλογή φωτογραφιών, ενώ λειτούργησε την πρώτη επιχείρηση μαζικής αναπαραγωγής και πώλησης φωτογραφιών στο Ρίντινγκ, κοντά στην πόλη του [Λονδίνου](#).

Διάδοση της φωτογραφίας

Οι όποιες ατέλειες του αρνητικού της καλοτυπίας, σταδιακά περιορίστηκαν με την παράλληλη εξέλιξη της τεχνικής και ειδικότερα με τη χρήση ειδικών γυάλινων πλακών, αρχικά υγρών και αργότερα ξηρών, οι οποίες έπαιζαν τον ρόλο των σύγχρονων φιλμ και υποκαθιστούσαν όλα τα χημικά που απαιτούνταν παλαιότερα. Οι πλάκες αυτές ωστόσο ζύγιζαν αρκετά, με αποτέλεσμα να μην είναι εύκολο να διαδοθεί η χρήση της φωτογραφικής μηχανής.

Τον Ιούλιο του [1888](#) πραγματοποιήθηκε η επαναστατική για την εποχή ανακάλυψη του φιλμ σε ρολό. Η ιδέα ανήκε στον Τζορτζ Ίστμαν (George Eastman), τραπεζικό υπάλληλο, ο οποίος κατασκεύασε έτσι την πρώτη φωτογραφική μηχανή-κουτί (box camera), την οποία και ονόμασε Kodak. Η μηχανή αυτή χαρακτηριζόταν από μικρό βάρος (περίπου ένα κιλό), είχε μικρές διαστάσεις και διέθετε ένα σταθερό διάφραγμα. Ήταν επιφορτωμένη με ένα ρολό φωτοευαίσθητου χαρτιού πάνω στο οποίο μπορούσαν να αποτυπωθούν πολλές φωτογραφίες, τις οποίες αναλάμβανε το εργοστάσιο της Kodak να εμφανίσει και να τυπώσει. Το σύνθημα με το οποίο προωθήθηκε η νέα φωτο-

γραφική μηχανή ήταν "εσείς πιέζετε το κουμπί, εμείς αναλαμβάνουμε τα υπόλοιπα". Η ανακάλυψη αυτή αποτέλεσε ορόσημο για την μαζική χρήση της φωτογραφικής μηχανής, ενώ είχε συμβολή και στην εμπορική ανάπτυξη της φωτογραφίας. Από την περίοδο αυτή μέχρι σήμερα ελάχιστες σημαντικές τροποποιήσεις συντελέστηκαν στη χημική φωτογραφία, με κυριότερη ίσως την τεχνική της έγχρωμης φωτογραφίας.

Έγχρωμη φωτογραφία

Η τεχνική της φωτογραφίας χρώματος εξερευνήθηκε σε ολόκληρη τη διάρκεια του [19ου αιώνα](#). Τα αρχικά πειράματα αποτύγχαναν να αποτρέψουν το χρώμα από την εξασθένηση. Η πρώτη φωτογραφία χρώματος αποτέλεσε γεγονός το [1861](#), χάρη στο [φυσικό](#) James Clerk Maxwell.

Μια από τις πρώτες μεθόδους για έγχρωμες φωτογραφίες περιλάμβανε τη χρήση συνολικά τριών φωτογραφικών μηχανών κάθε μια από τις οποίες είχε ένα διαφορετικό φίλτρο χρώματος μπροστά από τον φακό. Το πρώτο έγχρωμο φιλμ (Autochrome) κυκλοφόρησε ως εμπορικό προϊόν το [1907](#) αλλά η σύστασή του ήταν διαφορετική από του μεταγενέστερου φιλμ Kodachrome, που κυκλοφόρησε το [1935](#) βασισμένο σε τρία επιχρωματισμένα στρώματα, το κάθε ένα ευαίσθητο σε ένα από τα τρία πρωτεύοντα χρώματα (μπλε, πράσινο και κόκκινο). Τα έγχρωμα φιλμ διακρίνονται σε έγχρωμα αρνητικά ή έγχρωμα θετικά (ή διαφάνειες, slides).

Ψηφιακή φωτογραφία

Η ψηφιακή φωτογραφία αποτελεί ίσως την τελευταία σημαντική εξέλιξη σε ό,τι αφορά την τεχνική της φωτογραφίας. Στην ψηφιακή φωτογραφία, αντί για το κοινό "χημικό" φιλμ, χρησιμοποιούνται φωτοευαίσθητοι αισθητήρες. Το μέρος της φωτογραφικής μηχανής που βοηθά την εστίαση της εικόνας είναι το

ίδιο. Βέβαια, συνοδεύεται πια από πολλά βοηθητικά ηλεκτρονικά μέσα.

Οι αισθητήρες αποτελούνται από έναν αριθμό μικροσκοπικών εικονοστοιχείων, στα οποία αναλύεται η εικόνα. Χρησιμοποιούνται εξειδικευμένα εικονοστοιχεία για κάθε ένα από τρία βασικά χρώματα. Κάθε ένα καταγράφει τις πληροφορίες σχετικά με την ένταση του εισερχόμενου φωτός από το συγκεκριμένο χρώμα. Στην συνέχεια μετατρέπεται η ένταση σε ένα δυαδικό αριθμό που αποτελεί τη μέτρησή της. Οι πληροφορίες αυτές μεταφέρονται στα ηλεκτρονικά κυκλώματα της μηχανής, τα οποία επεξεργάζονται και αποθηκεύουν την εικόνα σε μορφή αναγνώσιμη από άλλα μέσα. Η μορφή αυτή είναι μία σειρά δυαδικών αριθμών κατάλληλα οργανωμένων, οι οποίοι αποθηκεύονται σε ειδική προσθαιρούμενη ηλεκτρονική [κάρτα μνήμης](#) που φέρουν οι μηχανές αυτές. Στην συνέχεια, απ αυτή την κάρτα, η φωτογραφία είναι έτοιμη να αναπαραχθεί, με τη βοήθεια αποκωδικοποιητών της μορφής αποθήκευσης, όπου χρειάζεται: είτε στην οθόνη της ίδιας μηχανής, είτε, με μεταφορά, σε άλλα μέσα, π.χ., ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Ορισμένες συνηθισμένες μορφές-τύποι αποθήκευσης σε ψηφιακά μέσα είναι οι: jpeg, tiff, bmp, gif, png.

Τα μέσα αναπαραγωγής της εικόνας είναι οι ίδιες οι φωτογραφικές μηχανές, οι οθόνες των ηλεκτρονικών υπολογιστών αλλά και μυριάδες μέσα ψηφιακής απεικόνισης. Για κάθε ένα από αυτά, χρειάζεται η προσαρμογή της μορφής καταγραφής στις απαιτήσεις του συστήματος.

Η πρώτη εμπορική ψηφιακή φωτογραφική μηχανή παρουσιάστηκε το 1990. Σήμερα, οι ψηφιακές μηχανές αποτελούν ευρύτατα διαδεδομένα καταναλωτικά προϊόντα, ενώ συνεχίζουν να εξελίσσονται ενσωματώνοντας επιπλέον δυνατότητες, καθώς και βιντεοσκόπηση, με ή χωρίς καταγραφή ήχου.

Είδη φωτογραφίας

Μπορούμε να διακρίνουμε μερικούς από τους σπουδαιότερους τομείς της φωτογραφίας:

1. Φωτοειδησεογραφία: Αφορά την εικονογράφηση της επικαιρότητας και οι φωτογραφίες αυτού του είδους διοχετεύονται συνήθως στον ημερήσιο και εβδομαδιαίο τύπο μέσω πρακτορείων, τα οποία και εκπροσωπούν τον φωτογράφο.
2. Διαφημιστική φωτογραφία - φωτογραφία στούντιο: Αποτελεί ένα σημαντικό είδος που περιλαμβάνει τη φωτογραφία αντικειμένων, τη φωτογραφία μόδας αλλά και τη φωτογραφία πορτραίτων. Συνδέεται με την παραγωγή, περισσότερο, εμπορικής φωτογραφίας.
3. Αρχιτεκτονική φωτογραφία - Εσωτερικών Χώρων: Περιλαμβάνει τη φωτογράφιση κτιρίων και εσωτερικών χώρων. Η οπτική γωνία της φωτογραφικής λήψης και ο φωτισμός και οι ιδιαιτερότητες ενός εσωτερικού χώρου αποτελούν τα κύρια αντικείμενα μελέτης για αυτό το είδος φωτογραφίας.
4. Φωτογραφία τέχνης: Αν και η πρώτη φωτογραφία αποτυπώθηκε το 1826, χρειάστηκε τουλάχιστον μισός αιώνας προκειμένου να γίνει η φωτογραφία αποδεκτή ως αυτόνομη και ανεξάρτητη τέχνη. Είναι ωστόσο γεγονός ότι, ακόμα και σήμερα, αμφισβητείται από πολλούς η φωτογραφία ως μορφή τέχνης, θεωρούμενη περισσότερο ως μια *τεχνική* ρεαλιστικής αναπαραγωγής εικόνων. Φωτογράφοι όπως ο Ανρί Καρτιέ Μπρεσόν, ο Αντρέ Κερτέζ και ο Άλφρεντ Στίγκλιτς (Alfred Stieglitz) θεωρείται πως έδωσαν σπουδαία δείγματα φωτογραφίας τέχνης.

Επεξεργασία φωτογραφίας

Μετά την αποτύπωση της φωτογραφίας στο φιλμ πρέπει να ακολουθήσει η εμφάνιση του φιλμ, δηλαδή η επεξεργασία του για τη σταθεροποίηση της εικόνας, ώστε να μπορεί να εκτεθεί στο φως χωρίς να καταστραφεί. Στη συνέχεια, γίνεται η εκτύ-

πωση κάθε καρέ σε φωτογραφικό χαρτί, δηλαδή χαρτί με κατάλληλες φωτοευαίσθητες επιστρώσεις. Αυτή γίνεται με την προβολή της εικόνας του αρνητικού πάνω στο εν λόγω χαρτί. Κατά τη διάρκεια αυτών των εργασιών είναι δυνατόν να γίνουν μια σειρά από παρεμβάσεις που μεταβάλλουν το τελικό αποτέλεσμα, δίνοντας ξεχωριστό χαρακτήρα.

Για τις ψηφιακές φωτογραφίες, είναι δυνατή η επεξεργασία με ψηφιακά μέσα. Αυτό μπορεί να γίνει είτε μέσα στην φωτογραφική μηχανή, είτε σε ηλεκτρονικό υπολογιστή. Για τον σκοπό αυτό, έχει αναπτυχθεί μία μεγάλη σειρά από προγράμματα.

Πνευματικά Δικαιώματα στη Φωτογραφία

Το προϊόν της Φωτογραφίας, ως Τέχνη και Τεχνική, υπόκειται σε πνευματικά δικαιώματα. Αυτά διέπονται από Κρατικές Νομοθεσίες, διαφορετικές σε κάθε κράτος αλλά και σε διεθνείς συνθήκες. Ειδικά στην Ελλάδα, τα πνευματικά δικαιώματα φωτογραφίας προστατεύονται από τα άρθρα του Νόμου 2121/1993 (παλιά ήταν ο Νόμος 2387/1920) και από ορισμένες τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στους Νόμους 3057/2002 (άρθρο 81) και 3207/2003 (παράγραφος 33).

Διάσημοι φωτογράφοι

- Μπιλ Μπραντ (1904-1983)
- Μπρασάι (Gyula Halász) (1899-1984)
- Ρόμπερτ Κάπα (1913-1954)
- Ανρί Καρτιέ Μπρεσόν (1908-2004)
- Γουόκερ Έβανς (1903-1975)
- Αντρέ Κερτέζ (1894-1985)
- Γιουτζήν Σμιθ (1918-1978)
- Αλεξάντερ Ροντσένκο (1891-1956)
- Άλφρεντ Στίγκλιτς (1864-1946)
- Πωλ Στραντ (1890-1976)
- Έντουαρντ Γουέστον (1886-1958)
- Γκάρι Γουίνογκραντ (1928 - 1984)

Φωτογραφική μηχανή

Φωτογραφική μηχανή ονομάζεται η συσκευή που χρησιμοποιείται για τη λήψη φωτογραφιών. Οι ευρύτερα χρησιμοποιούμενες σήμερα φωτογραφικές μηχανές, ερασιτεχνικής ή επαγγελματικής χρήσης, διακρίνονται σε δύο βασικές κατηγορίες: τις συμπαγείς (compact) και στις μονοοπτικές ρεφλέξ (SLR). Διακρινόμενες, ανάλογα με την τεχνολογία τους, είναι οι κλασικές φωτογραφικές μηχανές με φιλμ και οι ψηφιακές φωτογραφικές μηχανές.

Πίνακας περιεχομένων

- 1 Φωτογραφικές μηχανές με φιλμ
- 2 Ψηφιακές φωτογραφικές μηχανές
- 3 Ρυθμίσεις
- 4 Γνωστοί κατασκευαστές

Φωτογραφικές μηχανές με φιλμ

Αυτές χρησιμοποιούν φωτογραφικό φιλμ στο οποίο αποτυπώνεται η φωτογραφία κατά τη λήψη. Στη συνέχεια το φιλμ περνά από τη διαδικασία της εμφάνισης σε σκοτεινό θάλαμο είτε σε ειδικά φωτογραφικά εργαστήρια. Με τη διαδικασία της εμφάνισης παράγεται ένα αρνητικό, που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την εκτύπωση των φωτογραφιών στο χαρτί. Τα θετικά φιλμ έχουν ως αποτέλεσμα θετικό είδωλο, που μπορεί να χρησιμοποιηθεί κατευθείαν για προβολή των φωτογραφιών. Κατά την αγορά, πρέπει να προσεχθεί το είδος και η ποιότητα του φακού της μηχανής, ο τύπος και η ταχύτητα του φιλμ, η δυνατότητα ή όχι χειροκίνητων ρυθμίσεων και το zoom. Πιο συνηθισμένες είναι σήμερα οι αυτόματες φωτογραφικές μηχανές που επιτρέπουν στους αρχάριους χρήστες τη λήψη ικανοποιητικών φωτογραφιών χωρίς ιδιαίτερη προσπάθεια (οι λεγόμενες "point and shoot").

Ψηφιακές φωτογραφικές μηχανές

Αυτές χρησιμοποιούν αισθητήρες εικονοστοιχείων για την καταγραφή και κάρτες μνήμης (SD, MMC, XD-Digital κ.ά.) για την αποθήκευση των φωτογραφιών. Στη συνέχεια οι φωτογραφίες μπορούν να τυπωθούν σε χαρτί στα φωτογραφικά εργαστήρια ή σε οικιακούς εκτυπωτές, ή να περάσουν σε ένα μεγαλύτερο οπτικό ή μαγνητικό αποθηκευτικό μέσο. Μεγάλο πλεονέκτημα των ψηφιακών μηχανών αποτελεί η δυνατότητα άμεσης επεξεργασίας των φωτογραφιών από τους υπολογιστές. Στις ψηφιακές φωτογραφικές μηχανές σημεία που πρέπει να προσεχθούν δεν είναι η ανάλυση που μετριέται σε Megapixels αλλά το είδος και η ποιότητα του φακού της μηχανής, η δυνατότητα ή όχι χειροκίνητων ρυθμίσεων, η ευαισθησία του αισθητήρα σε χαμηλές στάθμες φωτεινότητας και η αυτονομία της μπαταρίας. Για τις συνηθισμένες φωτογραφίες μας (10X15cm) είναι ικανοποιητικά και τα 2MP, ωστόσο η πλειονότητα των φωτογραφικών μηχανών σήμερα (2010) έχει περάσει σε αναλύσεις πάνω από 10.1MP. Άλλο σημείο που πρέπει να προσεχθεί, στις μηχανές με μη εναλλάξιμο φακό, είναι η δυνατότητα οπτικού (όχι ψηφιακού) ζουμ (zoom) για λήψη μακρινών πλάνων καθώς και η δυνατότητα ευρυγώνιας ρύθμισης.

Ρυθμίσεις

Ορισμένες από τις *χειροκίνητες ρυθμίσεις* που μπορεί να κάνει ένας φωτογράφος είναι η ταχύτητα του κλείστρου (μεγάλη για κινούμενα αντικείμενα - μικρή για στατικές καλής ποιότητας φωτογραφίες), το άνοιγμα του διαφράγματος (που ρυθμίζει την ποσότητα του φωτός που δέχεται η μηχανή αλλά και το βάθος πεδίου), η ρύθμιση της ευαισθησίας, το zoom, η ενεργοποίηση ή όχι του φλας. Στις ψηφιακές μηχανές υπάρχουν και άλλες πολύ σημαντικές ρυθμίσεις, όπως αυτή της ισορροπίας λευκού (white balance), όπου διορθώνουμε το χρώμα ανάλογα με τη φωτεινή πηγή (ηλιακό φως, λάμπα πυρακτώσεως, φθορίου κ.α.).

Γνωστοί κατασκευαστές

Φωτογραφικές μηχανές με φιλμ:

- Nikon
- Canon
- Leica
- Kodak (μηχανές μιας χρήσης)
- Pentax (μηχανές μεσαίου φορμά)
- Hasselblad (μηχανές μεσαίου φορμά)
- Olympus

Ομάδα Β:

Η δημιουργία και εξέλιξη του κινηματογράφου

Ο κινηματογράφος ή αλλιώς σινεμά αποτελεί σήμερα την αποκαλούμενη και έβδομη τέχνη, δίπλα στη γλυπτική, τη ζωγραφική, το χορό, την αρχιτεκτονική, τη μουσική και τη λογοτεχνία. Αρχικά εμφανίστηκε περισσότερο ως μια νέα τεχνική καταγραφής της κίνησης και οπτικοποίησής της, όπως δηλώνει και ο ίδιος ο όρος (κινηματογράφος = κίνηση + γραφή). Είναι γενικά δύσκολο να αναδειχθεί ένας μοναδικός εφευρέτης του κινηματογράφου, ως τεχνική της κινούμενης εικόνας. Επιπλέον, είναι γεγονός πως επί σειρά ετών ο άνθρωπος πειραματίστηκε πάνω στην προσπάθεια απεικόνισης της κίνησης. Καταλυτικό ρόλο στην εξέλιξη της τεχνικής του κινηματογράφου διαδραμάτισε η ανακάλυψη και διάδοση της φωτογραφίας, στα μέσα του 19ου αιώνα. Μία από τις πρώτες και ιδιαίτερα σημαντικές αναλύσεις της κίνησης με τη βοήθεια φωτογραφικής μηχανής, έγινε περίπου το 1878, όταν ο Βρετανός φωτογράφος Edward Muybridge, έχοντας καταφέρει να αναπτύξει μεθόδους διαδοχικής φωτογράφισης, απεικόνισε την κίνηση ενός αλόγου, αποδεικνύοντας τότε, πως κατά τη διάρκεια του καλπασμού του υπάρχουν στιγμές που τα πόδια του δεν έχουν επαφή με το έδα-

φος. Την ίδια περίπου εποχή, ο Γάλλος φυσικός Ετιέν Μαρρέ κατόρθωσε να συλλάβει φωτογραφικά το πέταγμα ενός πουλιού με τη βοήθεια μιας φωτογραφικής μηχανής με τη δυνατότητα να αποτυπώνει 12 στιγμιότυπα ανά λεπτό.

Τα σημαντικότερα ίσως επιτεύγματα σχετικά με την ανάπτυξη της κινηματογραφικής τεχνικής έγιναν στα τέλη του 1880, με κυριότερο ίσως, την εφεύρεση του κινητοσκοπίου από τον Ουίλιαμ Ντίκσον, ο οποίος εργαζόταν στα εργαστήρια του Τόμας Έντισον. Το κινητοσκόπιο, ήταν μία μηχανή προβολής, με δυνατότητα να προβάλλει την κινηματογραφική ταινία σε ένα κουτί, το οποίο ήταν ορατό μόνο από έναν θεατή, μέσω μιας οπής. Η συσκευή παρουσιάστηκε για πρώτη φορά επίσημα στις 20 Μαΐου του 1891, μαζί με την πρώτη κινηματογραφική ταινία. Ο Έντισον θεωρούσε την εφεύρεση του κινητοσκοπίου ήσσονος σημασίας και ο ίδιος δεν ενδιαφέρθηκε ώστε να προβάλλονται οι ταινίες για περισσότερους θεατές.

Επιπλέον δεν κατοχύρωσε την εφεύρεση διεθνώς, με αποτέλεσμα να είναι νόμιμη η αντιγραφή και εξέλιξή της στην Ευρώπη, όπου σύντομα εμφανίστηκε ως εισαγόμενο προϊόν.

Στη Γαλλία, οι αδελφοί Ογκύστ και Λουί Λυμιέρ, βασιζόμενοι στο κινητοσκόπιο των Ντίκσον και Έντισον, εφηύραν τον κινηματογράφο (cinematographe) που αποτελούσε μία φορητή κινηματογραφική μηχανή, λήψεως, εκτύπωσης και προβολής του φιλμ. Στις 28 Δεκεμβρίου του 1895, έκαναν και την πρώτη δημόσια προβολή, στο Παρίσι. Η ημερομηνία αυτή αναφέρεται από πολλούς ως η επίσημη ημέρα που ο κινηματογράφος με την σημερινή του γνωστή μορφή έκανε την εμφάνισή του. Εκείνη τη δημόσια προβολή παρακολούθησαν συνολικά 35 άτομα επί πληρωμή και προβλήθηκαν δέκα ταινίες συνολικής διάρκειας περίπου δεκαπέντε λεπτών. Οι πρώτες κινηματογραφικές ταινίες

ήταν μικρής διάρκειας, παρουσιάζοντας συνήθως στατικά, μία σκηνή της καθημερινότητας.

Ένας από τους πρώτους κινηματογραφιστές που χρησιμοποίησε την διαθέσιμη τεχνική της εποχής με σκοπό την παραγωγή ταινιών κάτω από όρους τέχνης, υπήρξε ο Ζωρζ Μελιέ, ο οποίος θεωρείται και από τους πρώτους κινηματογραφικούς σκηνοθέτες. Οι ταινίες του πραγματεύονταν θέματα από το χώρο του φανταστικού, ενώ η ταινία του Ταξίδι στη Σελήνη (*Le voyage dans la lune*, 1901) υπήρξε πιθανότατα η πρώτη που προσπάθησε να περιγράψει ένα ταξίδι στο διάστημα. Επιπλέον, εισήγαγε τεχνικές οπτικών εφέ, ενώ για πρώτη φορά πρόβαλε έγχρωμες ταινίες, χρωματίζοντας την κινηματογραφική ταινία (καρρέ) με το χέρι.

Με αφετηρία τις νέες δυνατότητες που αναδείχθηκαν, ο κινηματογράφος μετασχηματίστηκε διεθνώς σε μία δημοφιλή μορφή τέχνης, ενώ παράλληλα πολλοί κινηματογραφικοί χώροι δημιουργήθηκαν με αποκλειστικό σκοπό την προβολή ταινιών. Εκτιμάται ότι το 1908, στις Ηνωμένες Πολιτείες υπήρχαν περίπου 10.000 κινηματογράφοι. Οι ταινίες της εποχής είχαν διάρκειας δέκα έως δεκαπέντε λεπτών, αλλά σταδιακά η διάρκειά τους αυξήθηκε. Σημαντική συμβολή σε αυτό είχε ο Αμερικανός σκηνοθέτης D. W. Griffith, στον οποίο ανήκουν μερικά από τα πρώτα ιστορικά έπη του κινηματογράφου. Το 1912 (ή 1911) ο θεωρητικός χρησιμοποίησε για πρώτη φορά σε δοκίμιό του τον όρο έβδομη τέχνη για να περιγράψει τον κινηματογράφο.

Μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του [1920](#), ο κινηματογράφος παρέμενε χωρίς ήχο (*βουβός κινηματογράφος*) και συχνά οι προβολές ταινιών συνοδεύονταν από ζωντανή μουσική. Η ιστορία του ηχογραφημένου κινηματογραφικού ήχου ξεκίνησε το [1926](#), όταν η [Warner Brothers](#) παρουσίασε μία συσκευή (*Vitaphone*), η οποία έδινε τη δυνατότητα αναπαραγωγής μουσικής, μέσω ενός δίσκου που συγχρονιζόταν με την μηχανή προβολής της ταινίας. Βασισμένη σε αυτή τη νέα τεχνολογία, στα τέλη του [1927](#), κυκλοφόρησε η ταινία *The Jazz Singer*, η

οποία αν και κατά το μεγαλύτερο μέρος της ήταν *βουβή*, υπήρξε η πρώτη που περιείχε διαλόγους.

Περίπου την ίδια περίοδο με την προσαρμογή του ήχου, ξεκίνησαν συστηματικές προσπάθειες για την προσθήκη χρώματος. Έγχρωμες ταινίες είχαν ήδη εμφανιστεί από τις αρχές του [20ου αιώνα](#), μέσω του χρωματισμού των κινηματογραφικών καρρέ με το χέρι, μέθοδος που εγκαταλείφθηκε σταδιακά, σε συνδυασμό και με την αύξηση της διάρκειας των ταινιών. Ανάμεσα στις πρώτες συνθετικές μεθόδους προσθήκης χρώματος, υπήρξε η Technicolor, η οποία τελειοποιήθηκε το [1941](#) (Monopack Technicolor), αν και παρέμενε ακριβή λόγω των περίπλοκων σταδίων διαχωρισμού και εμφάνισης των χρωμάτων. Μετά το τέλος του [Β' Παγκοσμίου Πολέμου](#), εμφανίστηκε επιπλέον το έγχρωμο αρνητικό φιλμ της εταιρίας Eastman Kodak, το οποίο δεν απαιτούσε διαδικασία διαχωρισμού των χρωμάτων. Αν και μέχρι τη δεκαετία του [1950](#), η παραγωγή έγχρωμων ταινιών μειωηφούσε, κατά τη δεκαετία του [1960](#) και χάρη στην ανάπτυξη της σχετικής τεχνολογίας, ο έγχρωμος κινηματογράφος επικράτησε.

Ελληνικός Κινηματογράφος

Ο ελληνικός [κινηματογράφος](#) ξεκίνησε στις πρώτες δεκαετίες του [20ου αιώνα](#), με μικρό αριθμό ταινιών μέχρι το 1940 (35 κατά προσέγγιση). Η άνθησή του άρχισε μετά τον Β' παγκόσμιο πόλεμο, με 4-7 ταινίες το χρόνο μέχρι το 1950 και σταδιακά η παραγωγή αυξήθηκε μέχρι τις 60 ταινίες το 1960. Η χρυσή εποχή του ελληνικού κινηματογράφου ήταν από το 1960 μέχρι το 1973 φτάνοντας μέχρι τις 97 ταινίες το χρόνο (με μέσο όρο 80 ταινίες το χρόνο). Από το 1974 μέχρι σήμερα η παραγωγή κυμαίνεται σε πολύ μικρότερα επίπεδα από 10 ταινίες μέχρι 40 ταινίες το χρόνο. Η ιστορία του ελληνικού κινηματογράφου αρχίζει το [1906](#), αν και συχνά αναφέρεται ως έτος αρχής του το [1914](#). Το [1906](#) κινηματογραφείται μια [μικρού μήκους ταινία](#)

των [Ολυμπιακών αγώνων](#) που διεξάχθηκαν τότε. Επρόκειτο για ταινία γυρισμένη με απλά τεχνικά μέσα, ωστόσο δεν έλειπαν και ορισμένα στοιχειώδη καλλιτεχνικά γνωρίσματα. Ένα χρόνο αργότερα, το (1907) έγινε μια ακόμη ταινία του είδους αυτού που παρουσίαζε τον εορτασμό της ελληνικής Εθνικής επετείου. Στα επόμενα τρία χρόνια, δεν σημειώνεται καμία άλλη ελληνική ταινία. Το 1911 ο [Κώστας Μπαχατώρης](#), παρουσίασε στην οθόνη, το [κωμειδύλλιο](#) του Περισιάδη [Γκόλφω](#), που γνώρισε στο θέατρο μεγάλη επιτυχία. Οπερατέρ της ταινίας ήταν ο Ιταλός [Μαρτέλι](#) και πρωταγωνίστρια η βεντέτα του θεάτρου της εποχής [Ολυμπία Δαμάσκου](#). Είχε μήκος δύο χιλιάδες μέτρα, διαρκούσε δηλαδή περίπου μία ώρα και δέκα λεπτά, και γυρίστηκε εξ ολοκλήρου σ' ένα φωτογραφικό στούντιο. Η ταινία είχε πολλά ελαττώματα και λάθη αλλά ο κόσμος την υποδέχθηκε με ενθουσιασμό, πράγμα το οποίο παρακίνησε πολλούς να μιμηθούν τον Μπαχατώρη.

Το 1912 ιδρύθηκε η πρώτη κινηματογραφική εταιρία, η Αθηνά Φιλμ και η πρώτη της ταινία ήταν ένα μικρό [ντοκιμαντέρ](#) γύρω από τη ζωή των νεαρών Ελλήνων πριγκίπων. Ύστερα από αυτό γυρίστηκε μία άλλη ταινία μήκους χιλίων μέτρων με τίτλο Η τύχη της Μαρούλας, που αποτελούσε την πρώτη ελληνική ταινία με αξιόσιες στοιχειώδους καλλιτεχνικού και τεχνικού επιπέδου. Το 1913, η ίδια εταιρία παρουσίασε μία σειρά μικρών [κωμωδιών](#) τύπου μπουρλέσκ, με πρωταγωνιστή το δημοφιλή κωμικό [Δημητρακόπουλο](#). Η επιτυχία των κωμωδιών αυτών ήταν πολύ μεγάλη και τον επόμενο χρόνο, ο Λεπενιώτης γύρισε στον ίδιο τύπο την ταινία Ο Βιλλάρ στα μπάνια του Φαλήρου. Το 1916 ιδρύθηκε μία δεύτερη κινηματογραφική εταιρία, η Άστου Φιλμς, που τον ίδιο χρόνο παρουσίασε την κωμωδία με τίτλο Η προίκα της Αννούλας. Ακολούθησαν τα χρόνια του [Α' Παγκοσμίου Πολέμου](#), που σταμάτησαν μέχρι το 1920 την εξέλιξη του ελληνικού κινηματογράφου. Την εποχή αυτή ο [Αχιλλέας](#)

[Μαδράς](#) και οι αδελφοί Γαζιάδη επεχείρησαν να γυρίσουν μερικά ντοκιμαντέρ. Στην ίδια περίοδο έγιναν και τα πολεμικά ντοκιμαντέρ του [Γιώργου Προκοπίου](#). Στα μικρά αυτά φιλμ, που αποτελούν και τα μόνα κινηματογραφικά ντοκουμέντα που έχουμε από το [Μικρασιατικό Πόλεμο](#), ο Προκοπίου αναδείχτηκε ως γνήσιος καλλιτέχνης.

Είδη Κινηματογράφου

ΒΟΥΒΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

Ο όρος βουβός κινηματογράφος χρησιμοποιείται για να περιγράψει τις ταινίες (βουβές ταινίες) που δεν είχαν συγχρονισμένο ηχογραφημένο ήχο και πιο συγκεκριμένα δεν είχαν ηχητικούς διαλόγους. Στις βουβές ταινίες οι διάλογοι γίνονται μέσω παντομίμας και κάρτες τίτλων-διαλόγων. Η οπτική ποιότητα των βουβών ταινιών- ειδικά αυτών που δημιουργήθηκαν μετά το 1920- ήταν συχνά πολύ καλή.

Επειδή οι βουβές ταινίες δεν είχαν συγχρονισμένο ήχο για διαλόγους, τίτλοι εμφανίζονταν σε σημεία της ταινίας για να διηγηθούν σημεία της ιστορίας, να εμφανίσουν διαλόγους ή μερικές φορές να σχολιάσουν τη δράση για το κοινό. Κύριος πρωταγωνιστής σε βουβές ταινίες ήταν ο Τσάρλι Τσάπλιν.

ΟΜΙΛΩΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

Μια πρώτη προσπάθεια, προβολής εικόνας με συγχρονισμένο ήχο έγινε το 1900 στο Παρίσι, αλλά τα αποτελέσματα ήταν μάλλον απογοητευτικά.

Τα κυριότερα προβλήματα που αντιμετώπιζαν αυτές οι προσπάθειες, ήταν κυρίως τρία:

1. Αδυναμία πλήρους συγχρονισμού εικόνας και ήχου.

2. Αδυναμία ελέγχου της έντασης του ήχου. Ενώ η εικόνα μπορούσε να μεγαλώσει και να προβληθεί σε μεγάλους χώρους, δεν συνέβαινε το ίδιο και με τον ήχο, καθώς απουσίαζε ο ενισχυτής που θα έδινε αυτή την δυνατότητα.

3. Κακή ποιότητα και πιστότητα ήχου.

ΟΜΙΛΩΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

Ουσιαστικά, η ιστορία του ηχογραφημένου κινηματογραφικού ήχου ξεκίνησε το 1926, όταν η Warner Brothers παρουσίασε μία συσκευή (Vitaphone), η οποία έδινε τη δυνατότητα αναπαραγωγής μουσικής, μέσω ενός δίσκου που συγχρονιζόταν με την μηχανή προβολής της ταινίας. Τον Αύγουστο του 1926, προβλήθηκε η τρίωρη ταινία «Δον Ζουάν», η οποία περιείχε μουσική επένδυση και ηχητικά εφέ, αλλά καθόλου διάλογους.

Στην Ευρώπη, η πρώτη αξιόλογη προσπάθεια εισαγωγής ήχου στον κινηματογράφο, σημειώνεται στις 16 Ιανουαρίου 1929, με την γερμανική παραγωγή «Φιλώ το χέρι σας κυρία μου», η οποία όμως δεν περιείχε διαλόγους. Η πρώτη ευρωπαϊκή εν μέρει «ομιλούσα» ταινία θεωρείται η «The Clue of the New Pin», βρετανικής παραγωγής και παρουσιάστηκε τον Μάρτιο του 1929.

ΑΣΠΡΟΜΑΥΡΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

Σε αντίθεση με τον έγχρωμο κινηματογράφο τα χρώματα που κυριαρχούν είναι το γκρι, το άσπρο και το μαύρο. Στον ελληνικό κινηματογράφο κατείχαν δέουσα θέση οι ασπρόμαυρες ταινίες με πρωταγωνιστές την Τζένη Καρέζη, τη Γεωργία Βασιλειάδου, το Θανάση Βέγγο και άλλους.

ΕΓΧΡΩΜΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

- Οι πρώτες έγχρωμες ταινίες εμφανίστηκαν την ίδια εποχή με τις πρώτες ομιλούσες. Είχαν προηγηθεί κάποιες

ταινίες με χρώμα, στις οποίες όμως τα καρέ χρωματίζονταν με το χέρι ένα προς ένα. Η λύση στο πρόβλημα της προσθήκης χρώματος ήταν απλή στη θεωρία και γνωστή ήδη από τα 1855: έπρεπε να υπάρχουν 3 φιλμ, ένα για κάθε βασικό χρώμα. Στην πράξη όμως κάτι τέτοιο δεν ήταν εφικτό, λόγω της αδυναμίας να γυριστούν ταυτόχρονα οι ίδιες σκηνές με τα ίδια καρέ 3 φορές.

- Το 1906 εμφανίστηκε μια πολύ έξυπνη μέθοδος, η Kinemacolor, σύμφωνα με την οποία τα τρία βασικά χρώματα συμπτύχθηκαν σε 2 και χωρέσανε σε ένα φιλμ που έτρεχε με τη διπλάσια από την τότε επικρατούσα ταχύτητα, δηλαδή 32 καρέ ανά δευτερόλεπτο και έπαιρνε εναλλάξ πληροφορίες για καθένα από τα δύο φάσματα χρώματος.
- Το 1919 εμφανίστηκε η πρώτη συνθετική μέθοδος, με την ονομασία Prizmacolor, όπου το φιλμ είχε χρωματικές πληροφορίες και στις δύο όψεις. Η τεχνική αυτή χρησιμοποιούνταν σε παραγωγές χαμηλού προϋπολογισμού μέχρι και το 1950, αλλά τελειοποιήθηκε σε μεγάλο βαθμό ήδη από το 1922 και τη μέθοδο Technicolor, η οποία ενσωμάτωνε 2 επιφάνειες φιλμ σε μια χοντρή, ενώ το 1928 οι 2 επιφάνειες έγιναν μία. Σε αυτήν καταγράφονταν μέσα από ένα φακό κάμερας μέσω πρισμάτων και τεχνικών διαχωρισμού οι διαφορετικές πληροφορίες των τριών φασμάτων του χρώματος.
- Η τελειοποίηση της μεθόδου ήρθε το 1941 με την ονομασία Monopack Technicolor, από το οποίο διαχωριζόταν τα χρώματα και εμφανιζόταν σε ένα τελικό φιλμ. Η μέθοδος είχε πολύ καλά αποτελέσματα, αλλά εξακολουθούσε να είναι πολύ ακριβή.

Από το 1936 είχε εμφανιστεί το έγχρωμο αρνητικό από τη Γερμανική εταιρία Agfa, ενώ μετά το τέλος του Β' Παγκόσμιου Πολέμου και η εταιρία Eastman Kodak έβγαλε στην αγορά το

έγχρωμο αρνητικό φιλμ, που δεν απαιτούσε τη διαδικασία διαχωρισμού.

Κοινωνική επίδραση

Αρχικά για τον πολιτικό κινηματογράφο ο οποίος έχει ως θέμα τη διακυβέρνηση, την εξουσία και καταγγέλλει την κατάχρηση της εξουσίας. Παραδείγματα πολιτικού κινηματογράφου είναι <<η Γέννηση ενός έθνους>> του Ντεϊβιντ Γκριγιθ και <<η Μητρόπολη>> του Φριτζ Λανγκ.

Ο κινηματογράφος επηρεάζει σε μεγάλη κλίμακα τον κοινοτισμό. Όσο μεγαλύτερη απήχηση έχει ένα κινηματογραφικό έργο, τόσο περισσότερο επιδρά στην κοινωνία. Κατά το πέρασμα των χρόνων δημιουργήθηκαν κινηματογραφικές σχολές, όπου διαμόρφωσαν πολιτιστικά πρότυπα. Τα τελευταία χρόνια μάλιστα ο κινηματογράφος έπεσε στο STAR-SYSTEM.

Επιπλέον θα μπορούσαμε να πούμε και για την δημιουργία του κινηματογράφου κινηματογράφος εμφανίστηκε ως μια νέα τεχνική καταγραφή της κίνησης. Οι εφευρέτες του κινηματογράφου δεν είναι ένας αλλά αρκετοί. Υπάρχουν κάποιες σημαντικές ταινίες του κινηματογράφου με συγγραφείς τους Τζον Φροντ και Σιντεϊ Πολαις. Ακόμα ένα σημαντικό γεγονός για την εξέλιξη του κινηματογράφου είναι η ανακάλυψη και διάδοση της φωτογραφίας.

Τέλος με βάση όλα αυτά θα μπορούσαμε να πούμε πως σημαντικά για τον κινηματογράφο ήταν η δημιουργία και η εξέλιξη του.

Οικονομική επίδραση

Μετά την εποχή του μεγάλου οικονομικού "κραχ" , οι σκηνοθέτες με ταινίες τολμηρές και αρκετά ενοχλητικές , που έδει-

ξαν τις αλλαγές τις οποίες έφερε η κρίση περισσότερο στην σκέψη και στην καθημερινότητα των ανθρώπων. Έτσι η θεματολογία όλων αυτών των ταινιών από την δεκαετία του 30 και έπειτα αγγίζει σημαντικά θέματα της εποχής εκείνης που συναντώνται μέχρι και σήμερα :

1. Το πως τσακίζεται ουσιαστικά η ανθρώπινη αξιοπρέπεια ώστε να καταφέρουν να επιβιώσουν.
2. Οι κλοπές τραπεζών και γενικότερα οι κλοπές πλουσίων που καθιστούν τους ήρωες συμπαθείς στο ευρύ κοινό και δικαιωμένους για τις επιλογές τους.
3. Η παρουσίαση αδίστακτων χαρακτήρων που λειτουργούν απάνθρωπα προκειμένου να μεγιστοποιήσουν όσο μπορούν το προσωπικό τους όφελος και όταν τα χάνουν όλα , ή σχεδόν όλα να μπορούν να ξαναβρίσκουν με κάποιο τρόπο τον χαμένο τους εαυτό και χαρακτήρα.

Μερικές από τις σημαντικότερες ταινίες που έχουν γυριστεί στον αμερικάνικο κινηματογράφο είναι οι παρακάτω:

- Το 1940 όταν ο Τζον Φροντ γύρισε "τα σταφύλια της οργής"
- Το 1969 όταν ο Σίντνι Πόλακ γύρισε το "Σκοτώνουν τα άλογα όταν γεράσουν".

Η πιο χρηματιστική προσέγγιση ωστόσο για την ανεργία είναι το βρετανικό Full Monty (Άντρες με τα όλα τους), όπου βλέπουμε μία παρέα βρετανών ανδρών, οι οποίοι βρίσκονται σε μπελάδες και έχουν προβλήματα , να προσπαθούν να τα λύσουν κάνοντας ένα νούμερο ανδρικού στριπτίζ.

Τέλος στην δεκαετία του 60 βλέπουμε πως η τηλεόραση απέσπασε ένα πολύ μεγάλο μέρος του κοινού και οι δείκτες που ως τότε ήταν σε διαρκή άνοδο , άρχισαν να κάμπτονται. Το γεγονός αυτό προκάλεσε κάποια αντίδραση και μεταστροφή στην

πολιτική των παραγωγών που έδωσαν έμφαση σε δύο κυρίως σημεία την ευρεία οθόνη και το χρώμα. Και τα δύο αυτά στοιχεία είχαν επιπτώσεις στην μέχρι τότε συμβατική αισθητική, η οποία είχε διαμορφωθεί με βάση το ακαδημαϊκό κάδρο και το ασπρόμαυρο φιλμ.

Συμπερασματικά, ο κινηματογράφος δεν έχει ακριβή ημερομηνία και εφευρέτη. Επιπλέον, πολλοί άνθρωποι συνέβαλαν στην εξέλιξη του. Τέλος, ο κινηματογράφος είναι μια τέχνη που έχει επιδράσεις στην κοινωνία και στην οικονομία των χωρών.

Η τέχνη είναι πολιτισμός, τρόπος ζωής και ιστορία... υπάρχει παντού και βασιζόμαστε σε αυτή χρόνια τώρα. Μας διασκεδάζει και μας ψυχαγωγεί. Αυτή ήταν η εργασία μας και ελπίζουμε να την απολαύσατε.